

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmožen na
ciklostil. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojškimi
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLIV. št. 174 (13.112)

Trst, četrtek, 11. avgusta 1988

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723

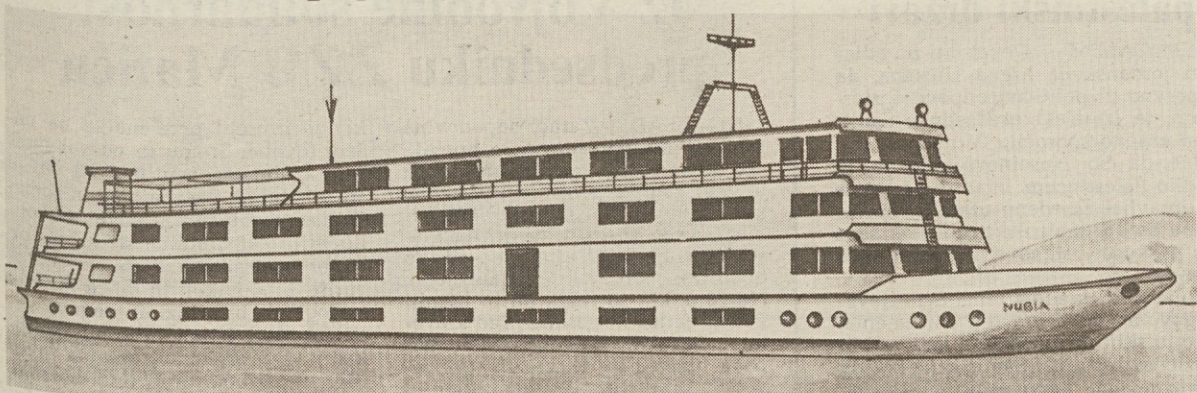
ČEDAD
Stretta De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

primorski dnevnik

Ladja se je prevrnila zaradi slabega vremena

Brodolom na Nilu

Križarjenja se je udeležilo 49 italijanskih turistov - 17 jih še vedno pogrešajo, ostalih 32 se je rešilo



KAIRO — Na Nilu med Asuanom in Luksorjem v Egiptu je včeraj prišlo do brodoloma turistične ladje Nubia. Po prvih vesteh kaže, da je bilo na ladji 49 italijanskih turistov in dva vodiča. Zaradi izredno slabega vremena, ki že od ponedeljka prevladuje nad južnimi področji Egipta, zlasti pa nad Asuanom, se je ladja prevrnila; zaenkrat pogrešajo 17 potnikov, medtem ko se jih je 32 rešilo in so sedaj v raznih bolnišnicah.

Križarjenje po Nilu je priredila turistična agencija iz Milana Best Tour izrecno za italijansko skupino. Potniki so se 8. t. m. vkrcali v Asuanu, plovba po reki pa bi morala trajati pet dni. V soboto bi se morali turisti vrniti v Italijo. V času, ko je prišlo do brodoloma, je nad Nilom divjala huda nevihta in kaže, da se je Nubia prevrnila. Na kraj nesreče je že prispel italijanski veleposlanik v Egiptu Migliuolo. Na Farnesini

pa je takoj po prvih agencijskih vesteh o nesreči stekla izredna akcija, na razpolago pa je tudi posebna telefonska številka (06-36911) za sorodnike turistov, ki so se udeležili potovanja. Naj zabeležimo, da so turisti, ki so se vkrcali na Nubio, doma večinoma iz Lombardije, je pa bilo na krovu tudi nekaj Furlanov. Zunanje ministrstvo je dalo na razpolago tudi letalo, s katerim se bodo turisti vrnili v domovino, medtem ko je italijanska podružnica Europ Assistance poslala v Asuan svoje letalo z zdravniški ekipo.

Potniška ladja Nubia je med najsodobnejšimi turističnimi trajekti, ki plovejo po Nilu. Zgrajena je bila šele pred dvema letoma, nanjo pa se lahko vkrcala le kakih 50 potnikov, saj je namenjena elitnemu križarjenju. Pri notranji opremi Nubie so sodelovali tudi italijanski designerji in arhitekti.

Na sliki: osnutek potniške ladje Nubia.

PLI in PRI nasprotujeta Colombovemu predlogu

Zaradi nesoglasij vlada odložila davčno reformo

RIM — De Mita zagotavlja, da je večina enotna, vendar ta enotnost ni zadostovala za premostitev razdvajanj v zvezi z davčnim odpustom in z novimi določili za obdavčenje prostih poklicev in manjših podjetij. Včeraj je namreč vlada ponovno odložila odobritev tega ukrepa na 26. avgust. To odločitev so utemeljili s tehnično utemeljitvijo, češ da bo treba v besedilo vnesti nekaj »popravkov«. Vendar so nasprotja izrazito politična. Medtem ko socialisti, socialdemokrati, večji del demokristjanov in seveda minister Colombo zagovarjajo »prehodni režim«, to je nekakšen davčni odpust ob prehodu od starega na novi način obdavčenja, temu predlogu odločno nasprotujejo republikanci in liberalci. Tako Giorgio La Malfa trdi, da bi na ta način ponižali tiste, ki redno plačujejo davke, obenem pa bi naredili veliko uslugo utajevalcem. Spor je prišel do izraza tudi na včerajšnji vladni seji. Vlada je tako odločila, da... ne bo odločala. Pač pa je prišlo do odobritve vsedržavnega energetskega načrta, ki je v preteklosti prav tako izzval val polemik.

Z včerajšnjo sejo torej vlada ni izdelala vseh napovedanih gospodarskih ukrepov. Konec je odložen na prihodnjo sejo, ki bo kot rečeno 26. avgusta. Vlada si bo torej privoščila kratke po-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Tudi v Italiji balonček za avtomobiliste

RIM — Tudi italijanski avtomobilisti bodo odslej pihali balonček in s tem dokazovali, da ne vozijo v vinjenem stanju. Včeraj je namreč minister za javna dela Enrico Ferri podpisal odlok za ugotavljanje stopnje alkohola pri avtomobilistih. Minister je ob tem dejal, da gre za pomemben ukrep, »ki omogoča ugotavljanje enega najpomembnejših vzrokov prometnih nesreč, seveda poleg prevelike hitrosti«. Osebe ministrstva za javna dela si torej prizadeva za zagotovitev čimvečje varnosti na cestah, je dejal minister.

Kar zadeva vsebino odloka je treba poudariti, da bo najvišja dovoljena meja stopnje alkohola v krvi 0,8 promila. Za kršitelje so predvidene visoke kazni in sicer odvzem vozniskega dovoljenja, do mesec dni aresta in od 200 do 500 tisoč lir.

Na Krasu gori



Nepazljivost in malomarnost sta najbrž botrovali požarom, ki so včeraj izbruhnili na zahodnem Krasu v trikotniku med Zgonikom, Saležem in Gabrovcem. Poleg gasilcev je pri gašenju pomagal tudi posebni helikopter družbe Elidolomiti

NA 5. STRANI

V Iran in Irak že prispeli prvi opazovalci OZN

V enotah mirovne misije OZN bodo predstavniki 25 držav

NEW YORK — V iraško in iransko prestolnico so že prispeli prvi opazovalci Organizacije združenih narodov, ki bodo nadzorovali spoštovanje dogovorjenega premirja med Irakom in Iranom po 20. avgustu. Posebno pozornost bodo posvetili nadzoru najbolj »vročih«
točk na meji med vojskujočima državama, po potrebi pa bodo organe OZN tudi obveščali o morebitnih incidentih.

Doslej je v obe prestolnici prispelo po pet opazovalcev, iraška tiskovna agencija Ina pa je tudi včeraj ves dan pošiljala v svet novice o velikih proslavah, ki naj bi bile posvečene »veliki zmagi«
iraške vojske v dolgoletnem spopadu z Iranom. V Teheranu velikih slavij ni bilo, zato pa je teheranski radio poročal o zasedanju iranske vlade, ki je obravnavala probleme povezane s povojno obnovo države. Podrobnosti niso znane, sporočili so le, da bodo o tej zadevi ponovno razpravljali v bližnji prihodnosti. Z nekdanje fronte ni bilo novic o morebitnih spopadih, toda iranska tiskovna agencija Ina je sporočila, da so iraški lovski bombniki tudi včeraj ponovno preletavali zahodna področja Irana.

Včeraj je iranska televizija tudi posredovala telefonski intervju z generalnim tajnikom Organizacije združenih narodov Perezom De Cuellarjem. Ta je iranskemu ljudstvu zagotovil, da bo resolucija Varnostnega sveta OZN št. 598 v celoti uresničena. Perez De Cuellar se je v intervjuju tudi zahvalil teheranski vladi za plodno sodelovanje v zadnjih 12 mesecih, iranskemu ljudstvu pa je v bodoče zaželel mir in napredek.

Predstavniki OZN so včeraj objavili tudi seznam 25 držav (med njimi sta tudi Italija in Jugoslavija), ki bodo prispevale vojske za enote mirovnih sil OZN, ki bodo nadzorovale spoštovanje premirja med obema državama. Mirovne sile OZN bodo šteje 350 mož vsaka država pa bo prispevala približno 15 vojakov. Za njihov transport bodo poskrbele ZDA in SZ, Kanada pa bo na področje Zaliva poslala posebno skupino 300 tehnikov, ki bodo poskrbeli za telekomunikacijske naprave. Zvedelo se je tudi, da bo celotna operacija stala približno 74 milijonov dolarjev, ki jih bodo pokrile države, ki bodo v akciji sodelovale. Komandant »modrih čelad«
v Zalivu bi moral biti norveški general Martin Vadset, toda temu imenovanju se je uprl Iran zaradi nedavnega incidenta med neko iransko in norveško ladjo v Zalivu. Zato naj bi njegovo mesto prevzel nek jugoslovanski oficir, katerega ime pa za zdaj še ni znano.

Novica o premirju pa je še naprej predmet pozitivnih komentarjev z različnih strani sveta. Tako je pozitivno ocenilo izreklo kitajsko zunanje ministrstvo, veliko zadovoljstvo pa veje tudi iz sporočila s sedeža Evropske skupnosti v Bruslju. Pri tem dvanašterica posebej poudarja zasluge generalnega tajnika OZN De Cuellarja, ki je v sodelovanju z vojskujočima državama uspel doseči sporazum, ki naj bi končno prinesel mir na tem področju. Ta uspeh generalnega tajnika OZN po mnenju ES prispeva tudi k rasti ugleda te mednarodne organizacije, ki se vse bolj uveljavlja kot garant miru in mednarodnega sodelovanja.

Ameriški sodniki izrekli milo kazen za tržaškega podjetnika

Moncinija obsodili na leto dni zapora

LOS ANGELES — Ameriško sodišče je včeraj zjutraj (pri nas so se kazalci že pomaknili proti 18. uri) obsodilo Alessandra Moncinija na 1 leto zaporne kazni zaradi prodaje pornografskega materiala. Ko bo poravnal svoj dolg s pravico, ga bodo oblasti izobčile iz ZDA. V Ameriko se bo lahko vrnil le s posebnim dovoljenjem. Dejanje, ki ga je zagrešil po ameriškem zakonu, bo moral plačati le z osebno svobodo; sodnik ga namreč ni obsodil na plačilo globe. Moncini je tvegal tudi do 40 let zapora in do milijarde in 300 milijonov lir kazni. Sodnik Ronald Lew je torej izrekel precej milo kazen, posebno še, če upoštevamo izredno strogo ameriškega »Child protection act«, zbornika zakonov za zaščito mladoletnikov pred spolnim izkoriščanjem.

Kmalu po Moncinijevi aretaciji je sedem tržaških bančnih zavodov zahtevalo zaplenitev njegovega imetja. Kot podjetnik je bil namreč zaradi svojih komercialnih dejavnosti zadolžen za približno poldrugo milijardo lir. Odvetnika Cavalieri in Aleffi, ki sta v Trstu vseh pet mesecev od njegove aretacije na newyorškem letališču upravljala imetje, sta včeraj nestrpno pričakovala vesti iz Los Angelesa. Arrigo Cavallieri nas je prosil, naj takoj odložimo telefon, ker vsak trenutek pričakuje klic Moncinijevega branilca Greenberga.

Sodnik Ronald Lew je, kot kaže, upošteval visok socialni status obtoženca, njegovo nekaznovanost in dejstvo, da je bil državljan in da torej ni poznal strogih ameriških zakonov. V Italiji bi ga namreč za isto dejanje ne mogli kaznovati. Nabava pornografskih videokaset in revij pri nas ni prepovedana, razen v primeru, da gre za trgovanje s pornografskim materialom.

Preiskovalci niso mogli dokazati, da je hotel Moncini spolno zlorabiti otroka. Res je sicer, da je plačal vozno karto za 9-letno dekletce in njenega spremljevalca, to pa še ne pomeni, da se je hotel izživljati z njo ali jo celo mučili, je vztrajno trdil obtoženec odvetnik. V telefonskih pogovorih s »posrednikom«, ki je bil v resnici policijski agent, je Moncini sicer zahteval, naj mu preskrbijo dekletce za sado-mazohistično izživljanje, nikakor pa ni bilo mogoče dokazati, da je hotel svoje besede tudi uresničiti.

Odvetnik tržaškega podjetnika je že napovedal, da bo proti obtožbi vložil priziv. Ker pa se kolesa pravice vrtijo počasi tudi v Ameriki, se bo obtoženec verjetno še pred prizivno razpravo vrnil v Italijo. Možno je, da ga bodo zaradi zglednega vedenja, ki ga je pokazal v petih mesecih svojega jetništva, že čez nekaj mesecev izpustili na svobodo. V najslabšem primeru pa bo moral ostati v ječi Terminal Island do 19. marca.



Alessandro Moncini

(arhiv Pd)

Sica prevzel novo dolžnost

RIM — Po sklepu ministrskega sveta bo Domenico Sica odslej poseben komisar za boj proti mafiji. Nasledil bo Pietru Vergi, ki bo s 1. septembrom stopil v pokoj. Do zamenjave je prišlo včeraj zjutraj na sedežu notranjega ministrstva ob prisotnosti ministra Gave, načelnika policije Parisija in generala Juccija. Notranji minister Gava je med kratko slovesnostjo poudaril pomen naloge, ki jo prevzema Sica, dejal pa je tudi, da se sedaj odpira vprašanje nekaterih bistvenih sprememb v zakonih, ki urejajo boj proti organiziranemu kriminalu. Posebni komisar bo namreč moral razpolagati z dodatnimi pristojnostmi, ki bodo omogočile, da bo zatiranje kriminala učinkovitejše. Sica, ki je znan po svojem zaprtem značaju in molčečnosti, ni hotel dati nobene izjave, dejal je le, da bo skušal dojeti srž problema in da ga s člani protimafijskega poola veže dobro prijateljstvo.

Metan in premog namesto jedrske energije

Vlada odobrila novi energetski načrt

Osnutek ustavnega zakona o pravicah državljanov ES

RIM — Vlada je na včerajšnji seji odložila vse sklepe o davčni reformi, pač pa je odobrila nekatere nadvse pomembne ukrepe. Med temi je nedvomno najpomembnejši Vsedržavni energetski načrt, ki je bil včeraj dokončno odobren in ministra za industrijo Battaglio je vlada pooblastila, da pripravi ustrezne osnutke zakonov. Tudi pri tem vprašanju pa ni šlo vse gladko. Tako na primer novi energetski načrt ni všeč ministru za zdravje Donat Cattinu, ki pravi, da bodo elektrarne na premog proizvajale prevelike količine ogljikovega dvoksida. Na Japonskem, je dejal Donat Cattin, so že namestili ustrezne čistilne naprave, Italija pa bo za to potrebovala najmanj 7 ali 8 let. Tonioli je Donat-Cattinovo stališče ocenil »samo navidezno naravovarstveno, dejansko pa projesdrsko«. Vender ni bil Donat Cattin edini, ki je imel pomisleke o tem načrtu. Tako je Amato dejal, da finančna osnova tega načrta sploh ni jasna, Zanone je imel pomisleke nad popolno odpravo jedrske energije, tega mnenja pa je bil tudi Colombo, ki je dejal, da se bo treba z vprašanjem jedrske energije prej ali slej pač spoprijeti.

Novi energetski načrt izhaja iz dveh predpostavk: skrb za okolje in zagotovitev potrebne energije. Med cilji, ki si jih načrt zadaja, so

navedeni varčevanje z energijo, zaščita okolja, kompetitivnost proizvodnega sistema, razvoj in diversifikacija energetskega sistema glede na geopolitično stanje posameznih dežel. Navedena so tudi sredstva za doseg te ciljev: politika nadzorov, spodbude, davčni posegi, politika cen, institucionalni aspekti. Osrednji namen tega načrta pa je seveda znižanje velikega primanjkljaja, ki ga danes predstavlja energija za Italijo. Kar zadeva jedrsko energijo, so v načrtu omenjene predvsem nove oblike izkoriščanja te energije. Načrt vsekakor predvideva, da bo metan kril 28 odstotkov vseh potreb, premog pa 29 odstotkov, namesto dosedanjih 16.

Vlada je na včerajšnji seji odobrila še vrsto drugih ukrepov, med temi osnutek ustavnega zakona, ki spreminja določila o državljanstvu: državljani Evropske skupnosti, ki bivajo v Italiji, naj bi po tem predlogu uživali volilno pravico in vse druge državljanske pravice, ki sedaj pripadajo samo italijanskim državljanom.

Končno pa je vlada odobrila zakonski osnutek o reformi vsedržavnega inštituta za trgovino s tujino ICE. Namen te reforme je, da ICE sicer ohrani status javne ustanove, da pa posveti svojo dejavnost predvsem izvozu večjih in manjših proizvodnih podjetij.

● Odložena reforma obdavčenja

NADALJEVANJE S 1. STRANI

čitnice. To tudi zato, ker namerava De Mita nadaljevati čimprej z izvajanjem svojega programa. To je poudaril sam predsednik vlade na kratki tiskovni konferenci, ki jo je priredil takoj po koncu vladne seje. Na njej je orisal opravljeno delo in načrte za jesensko obdobje. Predvsem je poudaril, da je vlada že predstavila parlamentu načrt za zmanjšanje zadolžitve države in da je parlament ta načrt osvojil. Tako je ta načrt sedaj obvezujoč za vse. Po De Mitovem mnenju obstaja torej drugačen odnos do državnih financ. Predsednik vlade je nato opozoril na pozornost, ki jo posvečajo zaščiti okolja in je dejal, da je novi energetski načrt osnovan prav na teh novih odnosih do okolja; zaustavil se je pri spremembah itali-

janskega davčnega sistema (prilagoditev davka na dodano vrednost IVA določilom Evropske skupnosti in spremembo količnikov davka na dohodke fizičnih oseb IRPEF), med bodočimi obveznostmi pa je kot odločilni trenutek navedel razpravo o finančnem zakonu za leto 1989. Nova struktura finančnega zakona bo prisilila tudi parlament k reformi postopkov, brez katerih bi sedanja strogost finančne politike lahko postala žrtev stanovskih interesov, ki obstajajo v političnih strankah. Z drugimi besedami, De Mita predlaga za finančni zakon odpravo tajnega glasovanja. Prav v zvezi s tem je bil predsednik vlade polemičen s komunistično partijo, ki je, po njegovem mnenju, spreminila stališče. »Žaželjeno je,« je poudaril, »da se ob takih reformah zbe-

re čim širša možna večina političnih sil. Vendar nikomur ni mogoče priznati pravico do veta.« Vlada in večina imata nameravata torej nadaljevati po poti odprave tajnega glasovanja. De Mita je izrecno poudaril, da je mnenja, da bi bilo v nasprotju z interesi države, ko bi kdo ne pristal na te predloge.

De Mita se je na kratko dotaknil tudi zadeve Cirillo. Dejal je, da ni nobenega spora med njim in sodstvom ter da so bile njegove dosedanje izjave napačno tolmačene, poudaril pa je tudi, da je že v parlamentu dejal, da je bolje, da minister, »ki je v težavah«, ne sedi v vladi in sedaj to stališče le še potrjuje. Gre, kot znano, za notranjega ministra Gavo, ki naj bi bil eden izmed posrednikov pri »zadevi Cirillo«.

G. R.

Šamir proti palestinski državi

JERUZALEM — Devet dni po odločitvi jordanskega kralja Huseina, da se pravno in politično odpove Cisjordaniji, je izraelski predsednik Šamir izdal uradno sporočilo. V njem je povedal, da bo Huseinovo dejanje le škodilo Palestincem. Izrael bo še vedno upravljal zasedeno ozemlje, nastopil pa bo s trdno roko proti vsakršnemu poskusu ustanovitve palestinske države.

To je bila osrednja tema Šamirjevega govora na izredni seji parlamenta, ki so jo sklicali po zahtevi levičarskih opozicijskih strank. Šamir je še izjavil, da »Izrael ima pravico do Judeje, Samarije (Cisjordanija) in do območja pri Gazi« ter da ima samo Izrael dolžnost upravljati ta področja in jim zagotoviti varnost. Izrael, je dodal, ni okupatorska država, zato ni nikoli sprejel določila ženevske pogodbe.

Iz Vojvodine solidarnost predsedniku ZZB Matiću

NOVI SAD — Zaradi napadov na predsednika jugoslovanske borčevske organizacije Petra Matića, ki se je zelo zameril srbskim politikom, ker naj bi bil vojvodinski »avtonomist«, se je včeraj v njegovem rojstnem kraju Irg sešlo predsedstvo občinske borčevske organizacije. Ne zato, kot so rekli, da bi branili Petra Matića kot osebo pred klevetami, lažmi in neutemeljenimi napadi, temveč da bi izrazili svoj revolt in protest proti vsem tistim, ki želijo brutalno omalovaževati osebnost, ki je bila bližnji Titov sodelavec. Djurdjica Crvenković, ki je sestanku predsedovala, je o Matiću povedala: »Matić je postal heroj,

ker je izstrelil prve metke na našem ravnem Sremu in pozval ljudstvo k oboroženemu odporu. Bil je svetel vodnik našega boja in socialistične revolucije. V povojnem obdobju je kot granitna stena stal ob strani centralnega komiteja in tovariša Tita. Nikoli in nihče ni imel razloga, da bi kritiziral njegovo vedenje. Nam, Iržanom je bil smerekaz v vseh prelomnih dnevih revolucije — v boju proti Informbiroju, liberalizmu in drugim družbenim stranpotem.« Rečeno je še bilo, da vsi v Jugoslaviji dobro vedo, kdo je Petar Matić, in da se ne napada le njega, temveč celo državo in odnose v njej.

Polemičen zapis Narodne armije

BEOGRAD — Kot poroča Tanjug bo današnja številka ppluradne vojaške revije »Narodna armija« objavila oster odgovor na, kot pravi v naslovu, »sporočilo nekega odbora pri republiški konferenci SZDL Slovenije«. Gre za izjavo, ki jo je iniciativni odbor za zaščito človekovih pravic in temeljnih svoboščin, ki ga vodi ugledni ljubljanski profesor Ljubomir Bavcon, posredoval o sojenju v Sarajevu, na katerem je bil slovenski vojak spoznan za krivega, da je, kot piše »Narodna armija«:

»Tomo Bogataj je pred več osebami med drugim govoril, da ni dobro, da se Srbi, Albanci in Bosanci nase-ljujejo in zaposlujejo v Sloveniji, ker med Slovence vnašajo nekulturno in primitivno vedenje; da so Bosanci, Srbi, Albanci in Hrvati največji sovražniki slovenskega naroda, ki ga sovražijo in da zato tudi on sovra-ži južnjake, ki za svoj razvoj kradejo slovenski denar; da se mora sloven-ski narod boriti za odcepitev od Ju-goslavije, za svojo lastno državo, v kateri ne bo nobenega Bosanca, Srba, Albana in Hrvata ali kateregakoli drugega južnjaka; da bi vse Bosance, Srbe, Albance in druge južnjake po-bil tako, da bi jih vrغل v veliko jamo in tako proizvedel gnojivo za sloven-ska polja; da južnjaki niso za nič dru-gega kot za proizvodnjo gnojiva iz njihovih teles, da bi vse južnjake, ki delajo v Sloveniji zažgal, potem pa ostanke pepela spravil v majhne škatljice in jih poslal v Bosno in druge kraje porekla.« Trdil naj bi še, da hoče jugoslovansko politično vodstvo uničiti cel slovenski narod in da je zato pripravljeno vsem Slovencem odsekati glave. In seveda še to, da je za svobodo slovenskega naroda prvi pogoj propad Jugoslovanske ljudske armade.

Iniciativni odbor za zaščito človekovih pravic in temeljnih svoboščin je v sporočilu, na katerega se je spravi-la »Narodna armija«, zapisal, da razpolaga s podatki in dokumenti, ki kažejo na možnost, da vojaška var-nostna služba z nedovoljenimi in ka-znivimi sredstvi prisile novaci posa-mezne vojaške kot politične provoka-torje; da obstaja utemeljen sum, da je v spornih primerih šlo za inscenirane politične procese; da scenaristi sicer marljivo postopajo po zakonskih do-ločilih, a da je mogoča tudi drugačna resnica, na katero kažejo podrobni pregledi obtožnic in sodnih postop-kov in umikanje izjav danih med preiskavo in onemogočanje obrambe.

»Narodna armija« ugotavlja, da gre še za enega izmed drznih napadov na vojsko in za manipuliranje z javno besedo. Tako naj bi sporočilo iniciativnega odbora za varstvo človekovih pravic in temeljnih svoboščin pri RK SZDL Slovenije kazalo, da se odbor ne uk-varja z varstvom človekovih pravic, temveč izključno s podtikanji, špekulacijami in insinuacijami proti vojski.

Brezposelnost je draga in dolga bolezen. Šola za poklicne bolničarje traja samo tri leta in si plačan. Poleg tega pa koristi zdravju vseh.

To sporočilo vas seznanja, katera pot je najbolj varna in pelje naravnost v resno, kakovostno in kot malokatero humano službo.

Po treh letih učenja na Šoli za poklicne bolničarje z mesečno štipendijo in z brezplačnim prejemom knjig in učnih pripomočkov bo danes 250 mladih ljudi dobilo službo v državnih ali pri-vatnih bolnišnicah, v socialnih ustano-vah, v raziskovalnih centrih in v velikih podjetjih.

Tem mladim je zagotovljeno delovno mesto.

V tem poklicu, poleg stalnega zaslužka, boste deležni tudi zaupanja in spošto-vanja. V zadoščenje vam bo hvaležnost tistih, ki so preživeli prav zaradi vaše pomoči in človeške topline.

Če si dopolnil šestnajst let in dokončal dve leti višje srednje šole se lahko vpi-šeš v Šolo za poklicne bolničarje, ki ima celodnevni pouk, prakso v bolnišnici in je v celoti posvečena spoznavanju človeka.

Telefoniraj na Šolo za poklicne bolni-čarje v tvoji KZE, da boš lahko poma-gal sebi in drugim.

V spodnjem seznamu je naveden tudi zadnji rok za vpis v posamične šole:

- TOLMEČ - tel. (0433) 21.36
Vpis do vključno 29. julija 1988
- TRST (KZE št. 1) - tel. (040) 77.62.441
Vpis do vključno 13. avgusta 1988
- PORDENON - tel. (0434) 3.11.17
- SAN VITO AL TAGLIAMENTO - tel. (0434) 84.11
Vpis do vključno 20. avgusta 1988
- PALMANOVA - tel. (0432) 92.12.76
- LATISANA - tel. (0431) 51.03.81
Vpis do vključno 29. avgusta 1988
- GORICA - tel. (0481) 8.46.59
- ČEDAD - tel. (0432) 73.07.91
Vpis do vključno 31. avgusta 1988
- TRŽIČ - tel. (0481) 79.00.23
- SAN DANIELE DEL FRIULI - tel. (0432) 95.79.47
- VIDEM - tel. (0432) 49.91
Vpis do vključno 9. septembra 1988



Pripravilo deželno ravateljstvo za higieno in zdravstvo Furlanije-Juljske krajine

Na Ravanci od 14. do 21. t. m.

»Okno v bodočnost«:
teden kulture v Reziji

TRST — Kulturni krožek Rožanski dum in Založništvo tržaškega tiska prirejata od 14. do 21. t. m. kulturno-gospodarsko prireditev pod naslovom »OKNO V BODOČNOST«, ki bo v Kulturnem domu na Ravanci, v kraju Varcota. Prireditelj se bo začela v nedeljo ob 16. uri; na sporedu bo predstavitev starih rezijanskih glasb in pesmi ter branje literarnih prispevkov. Predstavila bo Luigia Negro.

Ob 21. uri istega dne bo na sporedu koncert vokalno-instrumentalne skupine Rezia, ki jo sestavljajo Rino Chinese, Giovanni Chinese in Giovanni Di Lenardo (na sliki), ki bo nastopila s spletom pesmi pod naslovom »ITI DIN«, ki jih je Založništvo tržaškega tiska posnelo na kaseto. Skupino bo predstavil rezijanski pesnik ter kulturni in politični delavec Renato Quaglia.

Kulturni dom, v katerem bodo razstavljena razna dela rezijanskih ustvarjalcev bo odprto od 15. do 21. t. m. od 10. do 12. ter od 16. do 22. ure.

Z obrtniški izdelki se bodo predstavili Venzano Quaglia, Odorico Quaglia, Guerrino Madotto, Francesco Tosoni, društvo Stella alpina, Pierina in Marija Lettig ter Gina Clemente.

Svoje figurativne in plastične izdelke bodo predstavili Brunetta Di Lenardo, Maria Pia Di Lenardo in hči, Vanni Buttolo in Antonio Longhino.

S prispevki bodo prisotni tudi krajevni književniki Renato Quaglia, Silvana Paletti, Aldo Madotto, Giovanni Clemente, Antonio Longhino, Rino Chinese in alpinistična skupina I ghiri.

Moderno folklorno glasbo bodo predstavili Folklorna skupina Val Resia, pevski zbor Monte Canin ter I Resia. Delovanje krajevnih gospodarstvenikov na agroživliskem področju pa bodo na razstavi predstavili pekarna in slaščičarna Zanetti, Maria Di Lenardo, Maria Barberino, Rustico Bar, medtem ko bo industrijski sektor predstavila družba MIR.

Na včerajšnji prvi odborovi seji

Biasutti nakazal smernice
programa nove deželne vlade

TRST — Včeraj dopoldne se je v Trstu prvič sestal novoizvoljeni deželni odbor F-JK, ki je bil izvoljen na ponedeljkovi seji skupščine. Sestal se je prvič po volitvah, ki so bile meseca junija; v tem obdobju so njegovi člani lahko opravljali le redno administrativno dejavnost.

Na prvi seji se je nova deželna vlada, v kateri je kar pet novih članov, spoprijela z obširnimi dnevnimi redom in odobrila več kot 250 sklepov, ki več ali manj zadevajo vsa odborništva. Odboreni sklepi se v glavnem nanašajo na delovanje deželnega upravnega aparata.

Med najvažnejšimi gre predvsem omeniti izpopolnitev prvega obsežnega posega na osnovi deželnega zakona za razvoj goratih področij. Odbor, ki mu predseduje Adriano Biasutti, je namreč nakazal 12 milijard lir za industrijska podjetja na tem področju; gre za sklep, s katerim namerava deželna uprava konkretno prispevati k razvoju najbolj zapostavljenih področij naše dežele.

Na začetku seje je predsednik Biasutti na kratko orisal temeljne smernice, ki jih bo razvil v programskih izjavah na seji deželnega sveta 7. septembra. Dodal je, da bo obdobje, v katerega stopa nova vlada zelo zahtevno za deželno vlado, ki bo morala izpeljati tako imenovano tretjo fazo razvoja Furlanije-Juljske krajine. Le-ta predvideva modernizacijo deželne-

Podpredsednik deželne vlade
Gianfranco Carbone

ga aparata in izrazitejšo vlogo Dežele v mednarodnih odnosih in na gospodarskem področju. Po krajšem velikošmar-nem premoru se bo deželni odbor ponovno sestal konec meseca.

V prvih šestih mesecih letos

Lipica: več zanimanja za počitnice
v sedlu ob manjšem številu gostov

LIPICA — Izletnikov, ki prihajajo v Lipico na ogled kobilarne in dresurnega programa je letos manj kot lani.

Obisk je bil v prvih šestih mesecih za 5 odstotkov manjši kot lani (pri ogledu programa celo 9 odstotkov manjši), trend pa se je nadaljeval tudi v juliju, ko si je kobilarno ogledalo 35.900 gostov (11 odstotkov manj kot lani), dresurni program pa 25.800 gostov (12 odstotkov manj kot lani). »Prodajalci« Lipice menijo, da je to zlasti posledica slabšega polnjenja hotelskih zmogljivosti v Istri in Kvarnerju z agencijskimi gosti.

Ob omenjenih slabših podatkih pa imajo v Lipici tudi boljše. Vse več je namreč gostov, ki se odločajo za počitnice v sedlu, saj imajo v prvih sedmih mesecih registriranih skoraj 32 tisoč nočitev, kar je okroglih 12 odstotkov več kot lani, z 11.379 jahalnimi urami v prvih šestih mesecih (22,7 odstotka več kot lani) pa je tudi dokazano, da Lipica dobiva tiste goste, ki si jih želi.

Ce pa k temu dodamo še julij, ko so »prodali« 4.770 ur jahanja na belih lepoticah (to je 68 odstotkov več kot julija lani!), potem je jasno, da se struktura gostov v Lipici vendarle spreminja.

D. G.

O volilnih ugovorih
čez dva tedna

TRST — O ugovoru, ki je bil predložen takoj po junijskih volitvah in ki zadeva podelitev preferenčnih glasov na listi socialistične stranke v porde-nonskem volilnem okrožju in ravno tako o protiguovoru, ki je bil predložen takoj za tem, bo govor na javni seji, ki bo v petek, 26. t. m., ob 11. uri na sedežu deželnega sveta Furlanije-Juljske krajine.

Tako je sklenil tako imenovani Odbor za volitve, ki se je sestal včeraj dopoldne, da bi proučil ta in druge probleme volilnega značaja.

Predsednik deželnega sveta Longo, ki po pravilniku predseduje Odboru je članom orisal oba ugovora in jih seznanil z nalogami, ki čakajo Odbor v prihodnjih tednih.

Delegacija SSO
pri Brezigarju

TRST — V prejšnjih dneh se je deželni svetovalec SSK Bojan Brezigar srečal z delegacijo Sveta slovenskih organizacij, ki so jo sestavljali predsednica Marija Ferletič ter odborniki Kazimir Humar, Marij Maver in Karlo Brešan. Iznešeni sta bili dve skupini problemov: potreba po obnovitvi poslopij, v katerih imajo sedež številna društva; ta poslopja namreč niso prilagojena novim protipožarnim predpisom in se zato v njih ne morejo odvijati javne prireditve. Druga skupina problemov zadeva pozornost, ki jo mora Dežela namenjati rednemu delovanju slovenskih društev. V okviru svojih pristojnosti je svetovalec Brezigar zagotovil vso podporo SSO za rešitev nakazanih vprašanj.

za en sam velik zrezek in kozarec vina, s katerim bi ga poplaknil!»

»Meni ni treba pripovedovati,« se je zasmejala Mary in se obrnila k Tricii. »Zaradi njega se mi je skoraj zmešalo! Saj veš, kakšen postane, kadar ne more priti do svoje obilne in drage hrane, svojega dvanajst let starega viskija in havanske cigare.«

»Ne, ne vem, kakšen je, kadar ne more dibiti svojih poživil, draga, toda po tridesetih letih zakona z njim me oblije zona že ob sami misli na to, kaj vse si morala prenašati.«

»Zagotavljam ti, da ga nisem dolgo prenašala,« je odgovorila Mary in z užitekoma pila svoj sherry. »Po nekaj dnevih njegovega tarnanja sem odšla na sprehod in ustrelila nekaj ptic, ki sem jih našla v močvirju, da je bilo vsaj malo spremembe po večnih enolončnicah iz konzerv.«

»Kaj pa se je zgodilo z vašimi zalogami, Archie?« je začudeno vprašala Tricia. »Prav nič ni tebi podobno, da nisi vzel s seboj nekaj stvari za vsak primer.«

»Vsega je kriv naš čudoviti vodnik. Približno polovica nas je bila iz Sydneya, geodete pa sem najel v Wyndhamu, skupaj z omenjenim vodnikom, gospodom Jimom prekle-tim Bartolom. Mislim si je, da nam bo pokazal, kakšni so pravi terenci, zato se je založil - potem ko mi je zagotovil, da bo sam poskrbel za zalogo hrane - s tistim, kar ponavadi je, z enolončnicami in spet enolončnicami!«

»Ne bodi no prestrog z ubogim možakarjem, Archie,« je ugovarjala Mary. »Saj smo bili navsezadnje mi nepoučeni prišleki, on pa je bil v svojem elementu. Kaj se ne bi ti potrudil, da bi mu pokazal ves velemeštni blišč, če bi on prišel v mesto?«

Zakaj tako?

PORTOROŽ — Program Portoroškega tedna, ki vsakokrat napove vrhunec turistične sezone na slovenski obali, je tudi letos po tradiciji vsaj na videz dokaj domisel in raznolik. Vendar je marsikatera sestavina enotedenskih dogajanj, ki ne glede na njihove rezultate zahtevajo precej organizacijske energije in tudi denarja, zaradi površnosti ali morda premajhne prizadevnosti odgovornih posameznikov, močno zvo-dene-la, oziroma ni nikoli v celoti zažive-la.

Takšna ocena zagotovo velja za torkovo prireditev z obetavnim naslovom »Plavalni maraton od Bernardina do Portoroža«, ki se je kljub privlačnim nagradam (ali prav zaradi njih) in resnim tehničnim pripravam (reševalci, miličniki...) na koncu sprevrgla v skromno, skorajda družinsko čofotanje ob portoroški obali. Tisti redki gledalci, ki so nasledili spektakularni napovedi »maratona«, so dobili vtis, da so prireditelji na hitro nastrgali 44 (štiriinštirideset) udeležencev med mlajšimi znanci, namesto da bi se potrudili in v okviru svojih animatorskih dolžnosti poiskali več razvedrila željnih plavalnih zanesenjakov med dopustniki.

Kandidate za »maratonsko plavalno preizkušnjo« bi prav gotovo privabilo že nekaj na roko napisanih plakatov, ki bi jih pravčasno razobesili na plažah, po recepcijah in turističnih agencijah. Ljudje bi prisluhnili tudi bolj domiselnim vabilom preko zvočnikov na avtomobilu, ki bi se vsake toliko časa oglasili na najbolj izpostavljenih turističnih točkah.

Vsega tega je bilo očitno premalo, tako kot sploh ni bilo zvočnih opozoril in glasbene podlage, ki bi med zbiranjem prijav morebitne tekmovalce in gledalce v Bernardinu vabila na startno mesto.

J. O.

Knjižnice
in čitalnice
so te dni
dobro
obiskane

KOPER — Novinarji si kljub času brezvetrja v poletnih dogodkih počitka ne moremo in pravzaprav ne smemo privoščiti. Tisti, ki so jim sporočila namenjena, jih v času dopusta še redneje pričakujejo in prebirajo. Tako zagotavljajo v postojnski in čitalnicah na Obali, kjer je, kljub krajšemu delovnemu času, bralcev skoraj toliko kot običajno med letom.

V čitalnicah prebirajo dnevne časopise in aktualne tedenske revije, med katerimi je največje povpraševanje po Mladini, Teleksu, Naših razgledih in reviji Danas, ki izhaja v Zagrebu. Kaže, da bralci želijo različne informacije tudi o istih dogodkih, hkrati pa tudi to, da mnogi ne morejo ali niso pripravljeni odšteti toliko denarja za nakup enega ali več časopisov in revij. Z nezadovoljstvom tudi sprejemajo dejstvo, da so v nekaterih čitalnicah odpovedali nekaj tujega tiska in je ta posameznikom s tako potezo še težje dosegljiv.

Nekoliko drugačna je podoba v knjižnicah pri izposoji knjig. Obiskovalcev je manj kot običajno, predvsem pa je drugačna starostna sestava. Medtem ko med šolskim letom prevladujejo učenci in študentje, si v poletnem času pogostejše izposoja knjige odrasli bralci. V eni izmen, ponekod so se namreč odločili za krajši delovni čas, obišče koprsko Osrednjo knjižnico do 150 ljudi vsak dan, manjšo knjižnico v Izoli do 30, piransko do 50.

Preseneča ponovno vračanje turistov, tako je v Izoli največ gostov Počitniškega doma Del-fin, pa tudi v Piranu hotelski gostje povečujejo število izposojevalcev knjig.

In kaj poletni bralci najraje prebirajo?

V knjižnicah, kjer smo poizvedovali, verjetno pa tudi drugje ni bistveno drugače, je na vrhu lestvice povpraševanja delo Dnevnik in Spomini Staneta Kavčiča, ob njem pa tesno Torkarjevo delo Umiranje na obroke, zatem Tasičev o Golem otoku ter dela Cirila Zlobca in Matjaža Kmecla. Ni kaj, zanimanje za domače aktualno politično in družbeno dogajanje ne usiha niti med počitnicami.

Sicer pa bralci zvesto posegajo po leposlovju, nič manj po kriminalnih, pustolovskih in ljubezenskih romanih, kar je pravzaprav najprimernejše dopustniško branje. Vinetou, Sherlock Holmes in Agatha Christie pa bogatijo miselna doživetja mlajših izposojevalcev.

Avgusta je resda še za dve tretjini, bo pa september z začetkom novega šolskega leta kar hitro tu.

MIRJAM MUŽENIČ

TIM

COLLEEN
McCULLOUGHPrevedla
Breda Konte

48.

»Poslušaj, ti grozna stara vreča, utihni že in dovoli, da jaz povem, kako je bilo! Pravkar smo se vrnili z mesec dolgega potovanja, ki je bilo zame najhujše v življenju, ti pa hočeš otopiti ost moje zgodbe! Ni mi te bilo treba povabiti, da bi preživela prvo noč po vrnitvi v civilizacijo pod mojo streho, vendar sem to storil. Zato je najmanj, kar lahko narediš, to, da mirno in tiho sediš, kot si to počela včasih, jaz pa bom svoji ženi povedal, kaj se je zgodilo!«

»Nalij mu še en viski, Tricia, preden ga zadene kap. Stavim, da je zato tako kapricast prvi večer, ko je spet doma. Zadnja dva tedna, to je vse od dne, ko je polizal zadnjo kapljico iz svoje steklenice, je bil neznosen.«

»No, kakšna bi bila pa ti, ljubica?« se je Archie obrnil k svoji ženi. »Ves čas premočen od kože, ves popikan od mrčesa, prekrit z blatom in ničesar, kar bi bilo podobno ženski tisoč milj naokrog, če izvzamem to grozno staro vrečo. In kako bi ti bilo všeč če bi morala jesti le konzervirano hrano, potem pa je zmanjkalo še pijače. Moj bog, kakšno močvirje! Dal bi polovico rudnin, ki smo jih našli,

»Kakšna bedarija, Mary! Ti si bila tista, ki ga je omehčala, ne jaz!« Obrnil se je k svoji ženi. »Želim si, da bi lahko videla, kako je prikorakala nazaj v tabor, ljubica. Oblečena je bila v svojo nemogočo uniformo britanske stare device, do popka je bila prekrita s smrdljivim črnim blatom, za seboj pa je vlekla kak ducat velikih mrtvih ptic. Z vrstico jim je povezala vratove in jih vlekla po tleh za seboj. Naš čudoviti Jim Barton je bil tako besen, da sem mislil, da ga bo zadela kap.«

»Pa je bil res besen, kaj ne?« mu je samozadovoljno pritrdila Mary.

»Že od vsega začetka je bil proti temu, da vzamemo Mary s seboj. Videti je bilo, da je zadrtn sovražnik žensk. Menil je, da nas bo upočasnila, da nam bo v breme, da bodo z njo same preplete težave in še nekaj takih reči. Zdaj pa je prihajala in nam prinašala kulinarčno odrešitev, in to prav v trenutku, ko je bil prepričan, da nam je začel dokazovati, kako mehkužni smo mi meščani. Ha! Mary pa je bila tista, ki ga je postavila na pravo mesto! Kako hrabra in stara koklja si, ljubica!«

»Kakšne vrste ptice pa si prinesla?« je vprašala Tricia in se trudila, da bi obdržala resen obraz.

»Tega pa res ne vem!« je odgovorila Mary. »Neke ptice pač, velike tropske ptice. Bile so tolste, in to je bilo vse, kar me je zanimalo.«

»Toda lahko bi bile strupene!«

Knjiga je pred kratkim izšla
pri ZIT v zbirki »Prevodi«

Pozornost in skrb za naše naravno okolje, tudi morsko, je predvsem skrb za nas same

Alarm za Jadransko morje: na robu biološke katastrofe?

S približevanjem »Zelenega skunerja 1988« (Goletta verde 1988) — ladje-laboratorija Lige za okolje — našim krajem, kjer bo zaključila svojo plovbo okoli italijanskega škornja, se dviguje alarmni SOS za Jadransko morje. Skuner je 15. julija letos že tretjič zaporedil krenil na pot po italijanskih morjih in podatki, ki jih je zbral, niso — kljub vsem opozorilom in ozaveščenju javnosti o visoki stopnji onesnaženosti morja — nič manj zaskrbljujoči. Še posebno grozljivi so tisti o Jadranu, za katerega lahko mirno verjamemo izvedencem, ki trdijo, da je na robu biološke katastrofe. Vsakdo se namreč lahko na lastni koži prepriča o neizmerni količini alg, ki ga obkrožajo, če si s skokom v na videz še tako čisto vodo zaželi osvežitve. In to je po trditvah izvedencev znak, da morje »cveti«. Seveda pa to ne pomeni istega kot če cvete poljana, pač pa je znamenje oziroma posledica hudega onesnaženja našega morja, ki se glede na lansko poletje ni prav nič zmanjšalo in je že zelo resno načelo naravno ravnovesje v morskem življenjskem okolju.

Krivic je seveda iskati predvsem na obsežnih industrijskih območjih Severne Italije, od koder se lep del odpadkov preko rek in talnice pretaka v Jadran. Toda začeti bi morali sami pri sebi, pri svojem odnosu do okolja, ki ga onesnažujemo že z najbolj nedolžnimi navadami oziroma razvadami. Vsaka naša nepremišljena gesta — od zavrženega ovojnega papirja oziroma plastike, do izlivanja

nepotrebno velikih količin strupenih čistil v lijak — je na videz le kapljica v morje, v resnici pa se milijoni takih kapljic združujejo v maso, ki je ne moremo več obvladovati.

V prihodnjih dneh bomo razmere, v katerih se nahaja naše sinje Jadransko morje, od blizu in natančneje

spoznali s pomočjo strokovnjakov. Za danes pa le še enkrat vabimo k premisleku o tem, kaj lahko sami storimo v skrbi za prihodnost našega okolja, planeta in torej nas samih!

Na sliki (foto Magajna): posnetek s kanala pod Rusim mostom, ki ga je nekdo očitno zamenjal za smetišče.



Kdo bo odpeljal vreče odpadkov iz Botanika?

Divje plaže so od nekdaj privlačile kopalce, ki so si želeli miru, modrega morja in čiste obale. Vsega tega pa pri nas ni več mogoče dobiti: morská voda je vse bolj onesnažena, ljubitelji miru pa imajo le dve možnosti: preriivanje in obupno iskanje prostorčka, kamor bi lahko položili brisačo, ali pa sončenje na sicer mirni, a umazani

plaži. Za takšno stanje so v prvi vrsti krivi ljudje sami, ki jim je okolja kaj malo mar, člani Alternativne zelene liste pa kličejo na odgovornost tudi krajevne uprave, ki se premalo zavzemajo za rešitev tega problema.

Če se vrnemo za nekaj dni nazaj, ne moremo mimo akcije čiščenja divje plaže pri Botaniku. »Storili bomo to, česar ne storijo odgovorni organi,« je reklo sedem prostovoljcev, ki sta se jim pridružila »kar« dva kopalca, in se pogumno lotilo dela. Opazili je sicer bilo, da se ljudje letos nekoliko bolj zavedajo svoje odgovornosti do okolja. V primerjavi z lanskim letom je bilo namreč letos smeti in odpadkov na divji plaži pri Botaniku nekoliko manj. Nekateri so ostanke svojih malic ob morju začeli odnašati s seboj. Takšnih ljudi je, resnici na ljubo povedano, še vedno izredno malo. Ostali, ki jim je očitno preveč mučno odnesti smeti s seboj in pustiti čisto plažo, pa večinoma odlagajo raznovrstne odpadke na kupe. Tako se je pri Botaniku v zadnjem letu pojavilo precej nedovoljenih smetišč. Vroče sonce segreje odpadke, ki oddajajo neprijeten vonj daleč naokoli. Številni obiskovalci namreč niso prav nič občutljivi in jih ne skrbi, če se bodo morali drugi sončiti na smeteh...

Cepprav jih je bilo malo in so delali le nekaj ur, so prostovoljci nabrali kar 30 velikih vreč odpadkov. Ker niso imeli čolna, jih seveda niso mogli odpeljati s seboj, saj je plaža pri Botaniku težko dostopna. Zato so zložili vreče na kup v pričakovanju, da bodo odgovorni poskrbeli za njihov odvoz. In danes so še vedno tam...

Doslej so opravili 303 kontrole

Finančni stražniki prežijo na »sezonske« utajevalce

Finančni stražniki so kljub poletnim počitnicam stalno na delu in tudi v tem času opravljajo številne kontrole v obratih in lokalih, ki so po zakonu dolžni izdajati davčna potrdila in račune (trgovine na drobno, frizerji, zatlarji, gostilne, delavnice, pralnice, hoteli in podobno).

V tem času pa so finančni stražniki posebno pozorni na tiste gospodarske dejavnosti, ki so neposredno vezane na turizem in ki so zaradi sezone omejenosti najbolj »nevarne« za državne blagajne. Marsikateri trgovec, gostinec ali obrtnik se namreč prepusti skušnjavi in svoje poletne dejavnosti ne prijavi finančni intendant. Zaradi tega so finančni stražniki v teh dneh zaposlili zelo visoko število izvidnic, ki po mestu in po Krasu prežijo na morebitne davčne utajevalce. 30. julija jih je bilo zaposlenih na primer kar 37.

Kot so nam sporočili, so izvidnice finančnih stražnikov opravile doslej skupno 303 kontrole in ugotovile 23 netočnosti pri izdajanju računov ali potrdil: 22 gostincev namreč ni izdalo gostom potrdil, en kupec pa ni imel pri sebi davčneega potrdila.

Največje presenečenje pa so finančni stražniki doživeli na Krasu, kjer so odkrili kiosk, ki sploh ni bil prijavljen. Trgovec z jestvinami je že več let prodajal hrano in pijačo v kiosku brez blagajne za izdajanje davčnih potrdil, svoje dolgotrajne nezakonite dejavnosti pa sploh ni prijavil državi. Zasačeni trgovec se seveda ne bo izmazal samo z globo, ampak bo imel večje sitnosti. Stražniki so namreč uvedli preiskavo, ki bo ugotovila, koliko denarja je trgovec »prijhranil« državnim blagajnam.

V teku poletja bodo finančni stražniki opravili še številne druge kontrole po vsem pokrajinskem ozemlju.

Štipendija za raziskave v biomedicini

Tržaška KZE razpisuje natečaj za podelitev štipendije za enoletno raziskovanje na področju biomedicinskih tehnologij v sodelovanju s Centrom za znanstvene raziskave pri Padričah. Natečaj se lahko udeležijo raziskovalci, ki so diplomirani iz fizike ali elektronskega inženirstva. Razpis natečaja je na ogled na oglasni deski KZE v Ul. Farneto 3 v Trstu, vsak delavnik od 8. do 17. ure. Prošnje za udeležbo na natečaju lahko predstavijo do 22. avgusta 1988.

Še nerešeno zapleteno vprašanje razširitve openskega pokopališča

Vsa vprašanja v zvezi z razširitvijo pokopališča na Opčinah še vedno niso rešena. Vsem je znano, da je vztrajnost prebivalcev z Opčin, od Banov in Ferlugov preko zastopnikov vseh vaških organizacij, društev in ustanov ter izvoljenih predstavnikov vzhodnokraškega rajonskega sveta dosseglo, da je do odobritve načrta za razširitev openskega pokopališča prišlo. Pozitivno mnenje konzulte je bilo nujno, da so se dela lahko začela. Vendar je bilo takoj vsem jasno, da načrt ne odgovarja potrebam in zahtevam prebivalstva. To je prišlo do izraza tako na srečanju z županom Staffierjem v Prosvetnem domu na Opčinah kot na skupščini, ki jo je sklicala konzulta v rekreatoriju v Ulici Pineta in ki so se je udeležili tudi odgovorni občinski funkcionarji. Zato je vzhodnokraški rajonski svet že na svoji seji 2. decembra preteklega leta enotno izglasoval konkretne predloge za varianto k načrtu. Jasna je bila zahteva po ohranitvi podobe dosedanjega pokopališča. Stari temeljni zid naj bi ostal tak kot je, saj so spomeniki na grobovih ob njem živa priča zgodovine naše vasi. Vprašanje prehoda iz dosedanjega pokopališča na novo je potrebno rešiti s čim manjšimi žrtvami za lastnike družinskih grobnic. Dokumenti, ki jih je sosvet enotno izglasoval in posredoval Občini Trst, obsegajo še vsa druga bistvena nerešena vprašanja: od zahteve, da se vsi domačini, ki so bili pokopani pri Sv. Ani (ko na Opčinah niso bili več močni pokopi) prenesejo na domače pokopališče na občinske stroške, da se ustavi prodaja prostorov na novem pokopališču in da se onemogoči gradnja mega grobnic, do zahteve po izplačilu odškodnine razlaščenecem.

Na vse te dokumente Občina Trst rajonskemu svetu ni odgovorila. Nasprotno, glede vprašanja grobnic vzdolž glavnega zidu so lastniki prejeli obvestilo, naj se zgledajo med 1. in 13. avgustom na Občini. Uradnik, gospod Giorgini jih je obvestil, da bodo zid porušili, da bodo vse grobove

prekopali in da bodo posmrtni ostanke pokopajnikov prenesli k Sv. Ani — vse to po odredbi župana Staffierija. Po uradni-kovem mnenju so nekateri grobovi celo »na črno«, pri čemer je mislil na tiste iz leta 1905 ali še prej. Za to je celo nepošteno krivil rajonski svet.

Upravičeno je po Opčinah, Banih in Ferlugih završalo, ljudje niso nasedli, saj to ni vprašanje, ki zadeva le lastnike omenjenih grobnic. Pretekli teden so se v Prosvetnem domu na Opčinah sestali predstavniki vseh domačih organizacij, društev, ustanov ter nekateri predstavniki konzulte. Odbornik Jagodic je delegacijo (ki so jo sestavljali g. župnik Viljem Žerjal, Dolfi Vilhem, Andrej Renar, Berta Vremec, Guido Cobež in Stanka Hrovatin) sprejel v torek, 9. t. m. Prisotni so najprej zahtevali preklic županove odredbe, odborniku so ponovno pojasnili ves dosedanj potek dogodkov, zahtevali pojasnila v zvezi z nadaljevanjem del in obžalovali, da Občina ni nadaljevala soočanja s prebivalci preko rajonskega sveta, saj so domačini določene stvari izvedeli od oskrbnika pokopališča. Arhitekta Jagodica so obvestili o tem, da prebivalci nikakor ne sprejemajo samovolje občinskih uradnikov oziroma župana Staffierija. Vprašanje je bilo postavljeno tudi z vidika cerkvenega prava. Odbornik Jagodic, ki prav dobro pozna celo vprašanje, je odgovoril, da je za stari zid v pripravi varianta, na podlagi katere bo zid ostal nedotaknjen, prav tako grobnice ob njem, z izjemo dveh ali treh ob kapeli, kjer bo prehod na novo pokopališče. Na omenjenem zidu bo na novem delu pokopališča postavljena kostnica in ne »lokulie«, tako da bo ohranjena podoba dosedanjega pokopališča. Prisotni so želeli pismeni odgovor na vsa postavljena vprašanja, zato se bo prihodnji teden delegacija spet sestala z odbornikom Jagodicem, nato pa bo v Prosvetnem domu sklicala skupščino za Banovce, Opence in Ferlugovce. (S. H.)

Čemu začasna prepoved ribolova?

Cene v ribarnicah so nemudoma vidno poskočile

Od 6. avgusta je v veljavi zakonski odlok št. 278 (z dne 19. julija 1988) o časni prepovedi ribolova v Jadranskem morju. Prepoved bo veljala do 20. septembra letos za vse ribiče, ki ribarijo z vlačilnimi mrežami. Ribolov z mrežami plavaricami, parangali in z obalnimi mrežami pa bo prost. Na pristaniškem poveljstvu so nam razložili, da taki ukrepi niso nič neobičajnega: že pred leti je ministrstvo za trgovsko mornarico pripravilo posebne ukrepe za varstvo morskega okolja ter določilo prepoved ribolova z vlačilnimi mrežami v obdobjih, ko se ribe razmnožujejo. Podobni ukrepi so bili v veljavi tudi v prejšnjih letih, vendar niso bili povsod popolnoma obvezni. Ta prepoved bo torej veliko pripomogla k obvarovanju mnogih rib, predvsem pa školjk in rakov pred izumrtjem.

Ukrep o prepovedi ribolova predvideva tudi posebne odškodnine za ribiče, ki bodo v tem obdobju ostali brez dela: vsak ribič bo prejel 25.000 lir dnevno, kar pa je veliko manj kot so pričakovali. Razne prekrške bodo oblasti kaznovala z zapleno ladje ter z odvzemom ribiškega dovoljenja. Ta odlok je seveda sprožil val polemik med trgovci, ribarji, lastniki restavracij ter gostilničarji. Pravijo, da to ni

obdobje za prepoved ribolova: prav v teh mesecih, ko je veliko turistov in veliko povpraševanja po jedeh, pripravljenih iz rib, jim bo vladni odlok povzročil brez dvoma veliko ekonomsko škodo. Že nekaj let prodajalci rib tožijo, da morajo uvažati ribe predvsem iz Chioggie, Riminija, Dalmacije in Istre, ker v Trstu postaja vedno bolj težavna nabava rib ter školjk in drugih morskih sadežev. Sedaj se bo seveda položaj še poslabšal. Uvoz bo možen samo iz Jugoslavije, zaradi postopkov za konzerviranje bo manj svežih rib, cene pa so se že znatno zvišale: od dvajset do trideset odstotkov, v nekaterih primerih tudi petdeset odstotkov. Sardele stanejo sedaj od 3.200 lir za kilogram, skuše (škombri) 5.600 lir, mačji som 12.800, sardoni 14.800 (prej 2.800), moli 6.800, škampi pa 22.000 lir za kilogram.

V teh dneh se je razširila novica, da so oblasti prepovedale prodajo morskih datljev. Nekateri kupci so mislili, da gre za higienski ukrep, v resnici pa je namen odloka zaščititi to živalsko vrsto pred iztreljenjem. Ribarji so ogorčeni predvsem zaradi tega, ker menijo, da ta ukrep oškoduje le njih same, medtem ko restavracije lahko

mirne duše nudijo gostom jedi, pripravljene iz (uvoženih) morskih datljev. Ribar, ki ne bo spoštoval prepovedi, bo moral plačati milijon lir globe, trgovino pa mu bodo zaprli za petnajst dni.

V zvezi s prepovedjo nabiranja morskih datljev moramo še povedati, da odlok ne velja za vse ribiče, ampak le za tiste, ki nimajo posebnega pooblastila. Skupno je pooblaščenih ribičev le sedem, a tudi tem je strogo prepovedano nabirati morske datlje okoli umetnih jezov in nasipov. Kazni za prekrške so zelo stroge: odlok pristaniškega poveljstva št. 11-74 ter člen 15 zakona o pravilih za ribolov št. 963 iz leta 1965 (paragraf A) določa 900 tisoč lir globe ter pripor do enega leta.

Jasno je, da je problem ribištva v Tržaškem zalivu predvsem ekološkega značaja. V severnem Jadranu je postal ribolov postopoma vse bolj nerentabilen posel, tako zaradi onesnaženih voda, zaradi vedno strožjih pravil o ribolovu, predvsem pa zaradi nediscipliniranega ribarjenja ribičev iz bližnjih italijanskih mest. Ribolov z vlačilnimi mrežami je že povzročil veliko škodo morskemu ekosistemu; nekaj vrst rib je že izumrlo, tako da ekologi menijo,



(Foto Križmančič)

da bo biološko ravnovesje v severnem Jadranu kmalu popolnoma porušeno. Edina alternativa ekološki katastrofi ter uvažanju rib je ribogojstvo, ki bi lahko postalo ena vodilnih gospodarskih panog v tržaški pokrajini. Severni Jadran je zelo primeren za to panogo, saj so zanj ugodni predvsem temperatura vode, tokovi, solnost ter velika količina planktona. Največji problem

za uresničitev takih načrtov pa je predvsem ta, da so naprave ter bazeni za gojenje rib kar precej dragi, zato si jih ne more privoščiti vsak ribič. Potrebno je torej, da pristojna uprava uvede posebna določila za posojila ter druge ugodnosti za nakup ustreznih sredstev, kar bo dalo nov razmah ribiškemu gospodarstvu.

ST. SA.

Gozdni požar še posebno pustošil pri Gabrovcu

Zahodni Kras v ognjenem objemu

Poziv Deželnega protipožarnega centra k skrajni previdnosti

Gozdni požari so včeraj prizadeli velik del zahodnega Krasa. Plameni so se pojavili v Križu, Gabrovcu, Zgoniku, Saležu, Bazovici in pri Ferlugih, pa tudi drugod, kjer pa se na srečo niso razvili. Najresnejši je bil požar pri Gabrovcu, ki je zajel tudi rastlinje v okolici Zgonika in Saleža. Ljudje so stopili iz hiš na ceste in zaskrbljeno gledali požar, saj so bili v strahu, da bodo plameni dosegli vas. Gasilci, gozdni čuvaji in prostovoljci skupin za civilno zaščito so s skupnimi močmi šli proti ognju in zagotavljali, da prebivalstvo ni v nevarnosti. V večernih urah so se plameni nevarno približali trem hišam, ki stojijo na samem, neda-

leč od železniškega mosta med Gabrovcem in Saležem, vendar je gasilec uspel, da so rdečega petelina zaustavili kakih sto metrov od bivališč.

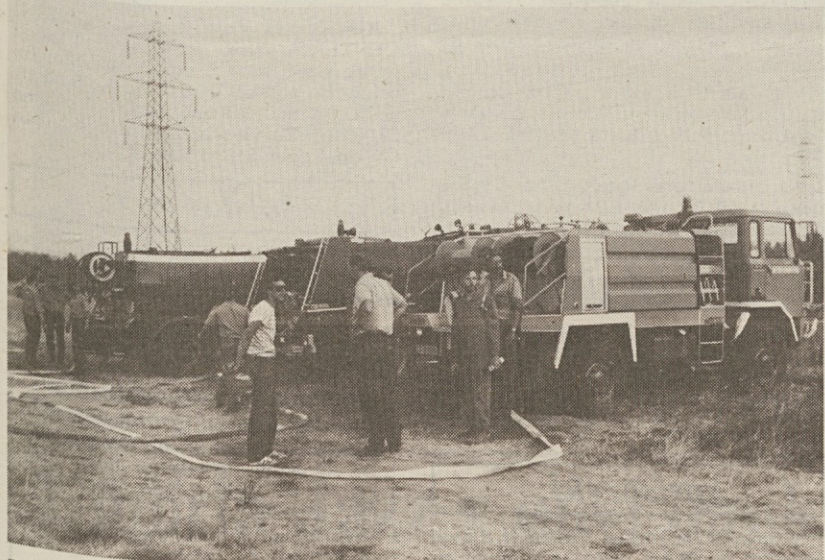
Nad požar se je že popoldne spravilo nad sto poklicnih ter prostovoljnih gasilcev, gozdnih čuvajev in drugih prostovoljcev. Prvi plameni so se pojavili na Babci, nekeje v sredi med Zgonikom, Saležem in Gabrovcem. Zajeli so nad 60.000 kv. metrov zemljišča. Domačini so jih opazili okrog poldne in takoj obvestili gasilce na Opčinah, ki so že čez nekaj minut prišli na lice mesta in skušali ukrotiti ognjene zublje. Ker prvim skupinam to ni uspelo,

so na pomoč poklicali še organizirane prostovoljne skupine gasilcev iz Zgonika in iz Devina ter gozdne čuvaje. Sredi popoldneva je bilo v akciji zaposlenih nad sto gasilcev s približno dvajsetimi vozili.

Ker ognju niso bili kos, so iz protipožarne centrale v Vidmu poslali v Zgonik helikopter družbe Elidolomiti, ki je bil prej zaposlen s podobnim gašenjem v Karniji. Pomoč helikopterja je bila dobrodošla, vendar pa požara vse do večera niso mogli pogasiti. Reševalna akcija je trajala vso noč.

Kras so v zadnjih dveh tednih močno opustošili gozdni požari. Deželna protipožarna služba v Vidmu opozarja, da je za preprečevanje požarov najpomembnejši hiter poseg. Če kdo opazi plamene v naravi, naj takoj zavrti telefonsko številko 212020 (brez predklicne številke). Sušno obdobje veča možnost vnetljivosti rastlinja. Kdor hodi na izlete v naravo, naj ne meče na tla prižganih vžigalnih ali cigaret in naj ne prižigajo ognjev, saj lahko žerjavica povzroči silovit požar.

Sindikata upokojencev CGIL obvešča upokojence INPS, da se lahko za pravilno izpolnitev obrazca RED, ki ga bodo prejeli z avgustovsko pokojnino, obrnejo na njegove urade, začeni s sedežem v Ul. Ponderes 8. Poleg tega se lahko obrnejo tudi na urade patronata INCA-CGIL v Ul. Ponderes, na Trgu Galilei 4 v Miljah, na Cesti za Glinščico 58 pri Domju, na Trgu sv. Roka v Nabrežini. Omenimo naj, da je treba obrazce RED izpolniti v teku 30 dni po prejemu.



Požar so gasili tudi s pomočjo helikopterja Elidolomiti (foto Janko Kovačič)

Jama pri Gabrovcu oddaja stalni zračni tok

Iz podzemne jame pri Gabrovcu uhaja stalen zračni tok s srednjo letno temperaturo 11 stopinj Celzija. Jama, ki jo sestavlja več votlin in vdolbin, je globoka 205 metrov. Njeno dno se nahaja 6 metrov nad morsko gladino.

Po mnenju tržaškega vremenoslovca prof. Silvia Pollija, ki zbira atmosferske podatke na kraški planoti, je pojav jame z neprekinjenim uhajanjem zračnega toka zelo redek na Krasu. S posebno napravo je tržaški strokovnjak izračunal, da vsako leto pride iz kraške jame pri Gabrovcu skoraj 21 milijonov kubnih metrov zraka.

Najbrž gre pri tej svojevrstni jami za neke vrste odtok velike mase zraka. Ta masa pa se premika ob 20 kilometrov dolgem podzemskem toku reke Timave, vse do njene izliva v Jadransko morje pri Štivanu.

V teh avgustovskih nočeh se marsikdo ozira v nebo v upanju, da bi zagledal padajočo zvezdo. Po razširjenem ljudskem izročilu se namreč gotovo izpolnijo želje, ki jih izrazimo v trenutku, ko zažari nebo. To pa se posebno pogosto primeri prav sredi avgusta, točneje v noči sv. Lovrenca, iz katere smo se danes prebudili. Temu mučencu na čast avgustovskim zvezdnim utrinkom pravimo tudi »solze sv. Lovrenca«. Pojav je že dolgo znan, saj so ga na znanstveni način prvič zabeležili že 17. julija leta 36 po Kr., in sicer na Kitajskem. V eni noči so tedaj našli okrog sto padajočih zvezd. Pri nas v Evropi pa ga redno opazujemo od leta 811 dalje.

Kaj pravi znanost o zanimivem nebesnem pojavu

O zvezdnih utrinkih, ki zbujaajo tiha upanja v avgustovskih nočeh

»V resnici ne gre za nobeno padajočo zvezdo,« pravi prof. Bruno Cester od astronomskega oddelka Univerze v Trstu, na katerega smo se obrnili, da bi nam pojasnil obrazložil na poljuden način. »Kar pada so meteorji, se pravi sorazmerno majhna nebesna telesa, ki zažarijo, ko priletijo v atmosfero naše Zemlje. Pojavljajo se bodisi samotno bodisi v rojih. V prvem primeru, ki je sicer zelo redek, gre navadno za asteroide, to je za ostanke eksplodiranih planetov; v drugem primeru pa so meteorji praviloma drobci, s katerimi posejajo svoje nebesne poti kometi, kadar se približajo Soncu. Ti meteorji se namreč ločijo od kometov prav pod vplivom sončne energije in razumljivo je, da se

na našem nebu pojavljajo v točno določenih nočeh oziroma dobah v letu, saj se to zgodi vsakokrat, ko se naš planet približa tirnici katerega komete.

Ker se ti meteorji gibljejo po vzporednih poteh, se opazovalcu na Zemlji zdi, kakor da prihajajo iz iste točke na nebu. Tej točki pravimo radiat meteorjskega roja. Od ozvezdja, v katerem radiat navidezno je, roj dobi tudi ime. Tako avgustovskim meteorjem pravimo tudi Perzeidi, ker je njihov radiat v ozvezdju Perzeja. Toda ostanke katerega komete naj bi bile te »solze sv. Lovrenca«?

»Gre za ostanke komete »Swift-Tuttle«,« odvrne prof. Cester. »Ime nosi po astronomih Swiftu in Tuttlu, ki sta ga leta 1862 zapazila prvi v

New Yorku in drugi v Cambridgeu. Da so Perzeidi povezani s tem kometom, pa je prvi odkril Italijan Schiaparelli, ki je svojo teorijo objavil leta 1868. Njegova razlaga »padanja zvezd« v avgustovskih nočeh, pa tudi v drugih dobah v letu, je v bistvu še danes veljavna. Pojav pritegne v avgustu večjo pozornost preprosto zato, ker je pogostejši in intenzivnejši.

Padanje zvezd je pri nas v teh dneh mogoče s precejšnjo lahkoto uzreti okrog 23. ure na severovzhodnem delu neba, kjer se pač nahaja ozvezdje Perzeja. Srečnejši, ki bodo zagledali, kako zažari nebo, bodo prav gotovo vsaj potihlo izrazili tudi kako skrito željo. Saj bo že vse res, kar znanstveniki pravijo, toda logika srca je neka druga... (mb)

Karabinjerji na konju so se vrnili v Trst



Po 20 letih so se včeraj vrnili v Trst karabinjerji na konju, ki bodo v poletnem času opravljali službo v Miramorskem parku, Barkovljah in v središču mesta. Cistokrvna bela konja z jezdecema v uniformi sta se včeraj dopoldne pojavila na Trgu Unità. Mimoidoči so se ustavljali, da bi si boljše ogledali krasni živali in z občudovanjem sledili njunemu elegantnemu koraku.

Vojaka konjeniškega oddelka karabinjerjev iz Milana sta se včeraj predstavila prefektu De Feliceju. Na Trgu Unità ju je pozdravil tudi poveljnik tržaških karabinjerjev Elio Toscano, ki bo kmalu zapustil naše mesto, ker so ga premestili v Milan. Na njegovo mesto bo stopil poveljnik iz Rima. Karabinjerji na konju so še zadnji konjeniški oddelki v vsej italijanski vojski. V naši deželi jih sploh ni več, nekaj posameznih oddelkov pa obstaja le v večjih italijanskih mestih.

Sprehajalci v prostranem Miramorskem parku bodo imeli do jeseni priložnost, da srečajo karabinjerja v uniformi na belem konju. Svojo službo za preprečevanje kaznivih dejanj pa bosta orožnika opravljala tudi v samem srcu mesta, predvsem na Trgu Unità. Njuna prisotnost bo dala našemu mestu pravi zgodovinski čar. Za pasom jima visi dolg meč, ki bi jima v primeru napada sicer ne bil v veliko korist, oborožena pa sta tudi s pištolo in opremljena z radijskim oddajnikom in sprejemnikom, da se lahko takoj povežeta z »bazo«.

(Foto Križmančič)

Viviani Bukavez gre malo na bolje

Zdravstveno stanje Viviane Bukavez, 22-letnega dekleta z Opčin, ki se je zanj nedeljo v juliju hudo ponesrečila na cesti Adriatica, se nekoliko izboljšuje. Izboljšanje je sicer neznamno, a spodbudno. Nevrokirurg Amigoni iz klinike v Ravenni nam je povedal, da postaja koma vedno lažja in da je precej možnosti, da se dekletu prebudi. »Prezgodaj je še, da bi lahko izrekel dokončno sodbo; toda upanje, da preživi, postaja vedno večje. Prognoza je seveda še vedno strogo pridržana.«

Dekle je bilo žrtev hude prometne nesreče blizu Ravenne. V njej je izgubila življenje njena 23-letna prijateljica Mariolina De Blasio. Ko so Viviano pripeljali na oddelke za oživljanje v Ravenni, je bilo njeno stanje izredno kritično. Bila je v globoki komi, močan udarec pa ji je prizadel nekatere živčne centre. Zdravniki so ugotovili, da je desna stran telesa ohromljena. Po nekaj dneh intenzivne nege je začela najprej premikati desno nogo, roka pa je bila še nepremična. V zadnjih dneh pa paraliza vedno bolj popušča, saj sedaj lahko premakne tudi roko.

Pomembno je tudi, da se je Viviana začela odzivati na dražljaje in da začela odpirati oči. Redno jo v njeni bolniški sobi obiskuje oče, ki jo kliče k zavesti in ji prigovarja, naj se prebudi. Zdravniki pravijo, da jo glas ljubljene družinskega člana lahko prebudi v življenje.

Njeni znanci in prijatelji vsak dan sprašujejo domače, če se je njeno zdravstveno stanje izboljšalo. Nekateri so tudi telefonirali v naše uredništvo. Na oddelku za oživljanje bolnišnice v Ravenni so jo že obiskali prijatelji, ki jih Viviana ni mogla pozdraviti.

Danilu Micheluzziju v slovo



Zavest, da klenega, zgovornega in — kljub svojim 87. letom — mladostnega Danila Micheluzzija ni več med živimi, si le s težavo utira pot v srca tistih, ki so ga pobilje poznali in cenili, predvsem planincev starejšega in mlajšega rodu, katerim je prav Danilo Micheluzzi z vztrajnostjo in zavzetostjo pravega ljubitelja gora odpiral poti v naše planine in na zasnežena pobočja.

Včeraj smo Danila spremili na zadnjo pot ožji sorodniki, znanci, delovni tovariši in kolegi in mnogi planinci, člani SPDT, kateremu je Micheluzzi s predanostjo posvetil mnogo truda in dela v daljši dobi svojega dolgega življenja.

Mladostna leta Danila Micheluzzija niso bila najbolj rožnata, zlasti ne pri iskanju zaposlitve po končanem šolanju v težkih časih po prvi svetovni vojni. Potem je le dobil zaposlitev kot pripravnik in odvetniški pisarni dr. Agneletta, a kmalu se je postavil na lastne noge kot upravitelj stanovanjskih nepremičnin, kar je delal do zadnjih dni svojega življenja. To delo mu je dopuščalo nekaj prostega časa, zato je — kot vnet planinec in smučar — že v hudih časih našel v sklopu Društva tržaških izletnikov prirejal in vodil izlete na bližnje in daljne gore in na tedaj še deviška smučišča za določene kroge planincev, med katerimi je bila pretežna večina Slovencev. Na teh izletih so se srečevali naši ljudje, ki so izkoriščali priložnost za domene in celo ilegalne sestanke.

Po vojni je bil Danilo Micheluzzi skupaj s pokojnim Zorkom Jelincem eden glavnih pobudnikov obnove dejavnosti Slovenskega planinskega društva v Trstu in postal odbornik ter odgovoren predvsem za smučarski odsek. Bil je duša tega odseka in njegova zasluga je, da je vzgojil celo generacijo odličnih smučarjev, med katerimi je tudi njegova hčerka Selma, ki je v kasnejših letih prevzela očetovo odborniško in vrsto let vodila smučarski odsek.

Danilo pa se ni zadovoljil samo s tem. Ko je bilo treba prirediti društvene izlete, je bil s pobudami in navedi povsod pričujoč, pri čemer je znal pri mnogih mladih prepričljivo vzbujati ljubezen do naravnih lepot naših planin. V odboru je Micheluzzi deloval dolgo desetletje in bil potem izvoljen v nadzorni odbor, funkcija, ki jo je vestno opravljal do pred nekaj leti.

Do zadnjega se je zanimal za uspehe in dejavnost SPDT, sam pa se je rad sprehajal po bližnjih kraških vrhovih.

Danila Micheluzzija ni več. Nedvomno bomo vsi v društvu občutili veliko praznino, saj nam je bil Danilo neizčrpen vir nasvetov in pokroviteljskih pripomb.

Globoko prizadeti družini naj gre iskreno in občuteno sožalje.

Z Micheluzzijem je odšel eden od zadnjih protagonistov naše polpretekle planinske zgodovine, eden od tistih, ki se ni ustrašil nasilja in zatiranja in je prizadeto pripomogel, da med obema vojnama ni povsem izumrla planinska dejavnost in družabnost naših ljudi, ki ju je potem pomagal obnovljati po vojni in jima bil zvest do konca svojih dni.

Lojze Abram

Pred dobrima dvema mesecema v Rimu

Emil Škabar iz Repna prejel odlikovanje viteza republike



Že pred dvema mesecema, natančneje 3. junija, je obrambno ministrstvo podelilo Emilu Škabaru iz Repna odlikovanje viteza republike za njegove medvojne zasluge. V Repnu in okolici ta novica že dalj časa ni več novost, toda prav je, da o podelitvi odličja obvestimo tudi širšo javnost in da odlikovancu najtopleje čestitamo ob visokem priznanju.

Emil Škabar se je rodil v Repnu leta 1924. Ob kapitulaciji Italije leta 1943 se je nahajal kot letalec v L'Aquila. Jeseni istega leta je odšel k partizanom, kjer se je boril v brigadi »Simon Gregorčič«, ki je imela svoj sedež v Lokovcu. Kasneje se je javil za minometalca in minerja v skupini, ki je minirala železniške postaje od Tolmina do Vipave. In prav pri preizkušanju nove angleške mine v Čepovanu se je 9. junija 1944 zgodila nesreča, ki je terjala več smrtnih žrtev in je Emilu ranila roko ter odvzela vid. Ranjence, med katerimi je bil tudi Emilov sovaščan Stanislav Ravbar, so prepeljali v bolnišnico Pavlo, kjer jim je zdravnik dr. Pavla nudila prvo pomoč. Dober mesec kasneje so ranjence z nosili prenesli do Kočevja. Emil ima posebno živ spomin o tej poti v Kočevje. Nosilci so bili večinoma tujci in so, zvesti komandirjem ukazom, ranjence odlagali zdaj v koprive, zdaj v blato, kamor je pač naneslo, samo, da so jih ubranili pred streli. Ko so končno prispeli v Kočevje, jih je tam čakalo letalo, ki jih je odpeljalo na zdravljenje v Bari. Emil ni dolgo zdržal v Bariju in tako se je kmalu vkrcal na grško ladjo, ki ga je popeljala do Zadra. Nato je nadaljeval pot do Beograda in se postopoma vračal v domače kraje. Nekaj časa se je nahajal v invalidskem domu v Jesenih, nato pa se je leta 1947 vrnil v rojstni kraj.

8. oktobra 1955 se je poročil s sovaščanko Albino Škabar, ki je tudi prispevala težak davek za svobodo. Med vojno je bila kurirka in nato so jo zaprli v Rižarno. Na esesovski komandi na Trgu Oberdan so jo zasliševali, tepli in obesili za kite na kavlje več kot dva metra od tal ter nadaljevali s pretepanjem. Čas do osvoboditve je preživel v temni koronejskih zaporov.

Emil in Albina Škabar sta svoja sinova vzgojila v zavedni Slovenca, ki sta jima v oporo v starosti. Emil preživlja svoje dneve na dolgih sprehodih po Repnu in okolici v spremstvu fantov, ki si za služenje vojaškega roka izberejo spremljanje invalidov. (L. G.)

Na sliki: Emil Škabar v Rimu, kjer je prejel visoko odličje.

Šola G. Ascoli podaljšala rok vpisa v tečaj za bolničarje

Kot smo že poročali, so na šoli za poklicne bolničarje »G. Ascoli« podaljšali rok za vpis v triletni tečaj za poklicne bolničarje, in sicer do 31. avgusta. Na tečaj se lahko vpišejo mladi, ki so izdelali drugi razred katerekoli višje šole druge stopnje in ki bodo dopolnili šestnajsto leto starosti do 31. decembra. Tečaj se bo začel septembra.

Diploma poklicnega bolničarja dovoljuje poleg opravljanja prostega poklica tudi zaposlitev v vseh javnih in zasebnih zdravstvenih ustanovah v državnem merilu in v okviru Evropske gospodarske skupnosti. Obenem pa dovoljuje tudi vpis na višje tečaje za rehabilitacijo za vodstvene funkcije za zdravstvene asistente, vpis na dveletni univerzitetni tečaj za vodje bolničarskega skrbstva in vpis na tečaje za specializacijo (porodničarstvo, kirurška asistenta, kardiologija in oživiljanje, nefrologija in hemodializne tehnike, psihiatrija).

Do 31. avgusta je odprto tudi vpisovanje na tečaj za specializacijo za rehabilitacijo za vodstvene funkcije bolničarskega skrbstva.

Podrobne informacije nudi šolsko tajništvo v Ul. Stuparich 1, od 8. do 13. ure. Telefon 7762441/2.

Sporočilo zavoda INPS

Zavod INPS sporoča, da bo 31. decembra 1989 zapadel rok za predstavitev prošenj za morebitne popravke podatkov v izvlečkih računov (obrazec ECO 1/M), ki jih je INPS poslal na dom interesentov. Obrazci za popravke (ECO 2/M) so na voljo v uradu INPS in na sedežih patronatov, ki nudijo brezplačno pomoč za njihovo izpolnitev. Kdor še ni prejel obrazca ECO 1/M, ga lahko dvigne v uradu za izplačilo prispevkov, Ul. S. Anastasio 5 (3. nad.).

Opozorilo za preprečevanje pasje stekline

Krajevna zdravstvena enota poziva lastnike oziroma gospodarje psov, naj spoštujejo člen št. 83 zakona št. 218 z dne 2. junija 1988 pravilnika živinodravniške policije v zvezi z nevarnostjo okužbe s steklino. Še zlasti pa opozarja, naj svoje pse opremijo z nagobčniki, ko jih peljejo v javne kraje, ne da bi jih imeli na vrvi. Na ta način se bodo gospodarji psov lahko izognili strogim globam, ki so jih uvedli pred kratkim in ki gredo od 500.000 do 2.500.000 lir. Krajevna zdravstvena enota nadalje opozarja, da pomeni zapuščenje psov na cesti med počitniškim obdobjem izredno neomikano dejanje, ki med drugim sili občinske uprave, da proti zapuščenim psom uvedejo neljube ukrepe.

Osvežitev v hladnem tolmunu



Nekateri si takole privoščijo osvežitev v hladnem tolmunu in daleč od gneče na obmorskih plažah. Še posebno, ker morje v teh dneh kaj malo osveži: včeraj je na primer njegova temperatura v Trstu znašala kar 24,5 stopinje Celzija.

(Foto Magajna)

razne prireditve

TABOR '88 - Prosvetni dom Opčine - od 10. do 15. avgusta. V soboto, 13. 8.: ob 18. uri odprtje kioskov, ob 20. uri ples z ansamblom Est Nordest; v nedeljo, 14. 8.: ob 15. uri odprtje kioskov, ob 18. uri koncert godbe Refolo, ob 20. uri ples z ansamblom Est Nordest; v ponedeljek, 15. 8.: ob 15. uri odprtje kioskov, ob 18. uri kotalkarska revija ŠD Polet, ob 20. uri ples z ansamblom Gli altri baroni. Vse dni odprta razstava knjig, plošč in kaset, sejem rabljenih knjig ter razstava Umetnost v modi: Evi Sedmak, Magda Tavčar, Marija Vidau.

Sekcija KPI E. Berlinguer Devin-Nabrežina prireja 13. 14. in 15. t. m. PRAZNIK KOMUNISTIČNEGA TISKA na igrišču Sokola v Nabrežini.

ŠD Zarja prireja 14. in 15. avgusta tradicionalni ŠPORTNI PRAZNIK v prostorih Gospodarske zadruge v Bazovici.

kino

ARISTON - 21.15 *Salto nel buio*, fant., ZDA 1987; r. Joe Dante; i. Dennis Quaid, Martin Short, Meg Ryan.
EXCELSIOR II - Zaprto.
EXCELSIOR I - Zaprto.
NAZIONALE I - 16.30, 22.00 *Vestito per uccidere*, krim., r. B. De Palma, i. A. Dickinson, □.
NAZIONALE II - 16.30, 22.00 *Mangia il ricco*, kom., VB 1988; r. P. Richardson; i. F. Richmond, L. Pellay.
NAZIONALE III - 16.30, 22.00 *Giochi erotici di Vanessa*, porn., □□.
NAZIONALE IV - 17.30, 22.00 *Arancia meccanica*, fant., ZDA, 1971, 137; r. Stanley Kubrick; i. Malcolm McDowell, Patrick Mogel.
FENICE - Zaprto.
GRATTACIELO - 17.00, 22.15 *Le mille luci di New York*, r. Sidney Pollack, i. M. J. Fox, K. Sutherland, □.
MIGNON - Zaprto.
LJUDSKI VRT - 21.15 *Stregata dalla luna*, ZDA 1987; r. Norman Jewison; i. Cher, Nicolas Cage.
EDEN - 16.00, 22.10 *Daniela minislip*, porn., □□.

VITTORIO VENETO - Zaprto.
CAPITOL - 17.00, 22.00 *Love Dream*, kom., r. C. Finch; i. C. Lambert.
LUMIERE FICE - Zaprto.
ALCIONE - Zaprto.
RADIO - 15.30, 21.30 *Adolescenti vogliose*, porn., □□.

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

včeraj - danes

Danes, ČETRTEK, 11. avgusta 1988
JASNA
Sonce vzide ob 6.01 in zatone ob 20.19 - Dolžina dneva 14.18 - Luna vzide ob 4.29 in zatone ob 20.08.
Jutri, PETEK, 12. avgusta 1988
RADA
PLIMOVANJE DANES: ob 4.01 najnižje -61 cm, ob 10.48 najvišje 39 cm, ob 16.16 najnižje -13 cm, ob 21.43 najvišje 39 cm.
VREME VČERAJ: temperatura zraka 29 stopinj, zračni tlak 1014,3 rahlo narašča, veter 15 km na uro vzhodnik, vlaga 53-odstotna, nebo jasno, morje razgibano, temperatura morja 24,5 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI
RODILI SO SE: Giacomo Bedeschi, Andrea Rossano, Živa Cotič, Aura Cecolin.

UMRLI SO: 60-letna Giuditta De Angeli por. Bette, 88-letna Angela Martinis vd. Di Fabio, 70-letna Rosa Albertin, 92-letna Maria Bonifacio, 81-letni Bruno Mercanti, 68-letna Giordana Viezzoli por. Nasi, 68-letni Mario Pipan, 80-letna Maria Urbani por. Parovel, 86-letni Danilo Micheluzzi, 81-letna Liselotte von Bally vd. Schuster.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 8., do sobote, 13. avgusta 1988

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
Ul. Mazzini 43, Ul. Tor S. Piero 2, Ul. Felluga 46, Ul. Mascagni 2, Ul. Flavia 89 (ŽAVLJE).

OPCINE - Proseška ulica 3 (tel. 422923) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30
Ul. Mazzini 43, Ul. Tor S. Piero 2, Ul. Felluga 46, Ul. Mascagni 2, Ul. Giulia 1, Ul. S. Giusto 1, Ul. Flavia 89 (ŽAVLJE).

OPCINE - Proseška ulica 3 (tel. 422923) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30
Ul. Giulia 1, Ul. S. Giusto 1, Ul. Flavia 89 (ŽAVLJE).

OPCINE - Proseška ulica 3 (tel. 422923) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

gledališča

GRAD SV. JUSTA
V sredo, 24. t. m., ob 21.30 bo nastopil s svojim orkestrom kantavtor PAOLO CONTE.
Predprodaja vstopnic pri UTAT v Pasaži Protti.

MIRAMARSKI PARK
Luči in zvoki
Nocoj ob 21.00 program v nemščini in ob 22.15 program v italijanščini.

razstave

V TK Galeriji - Ul. sv. Frančiška 20 - je na ogled razstava grafik slovenskih mojstrov.

V konjušnici v Miramarskem parku je odprta razstava z naslovom NOVE MEJE V ARHITEKTURI, ki prikazuje stvaritve arhitekta Maksa FABIANIJA. Urnik: od 10.30 do 18.30.

V Kraškem muzeju v Repnu je odprta razstava ČLOVEK IN LES. Razstavo je pripravil Odsek za zgodovino pri Narodni in študijski knjižnici v sodelovanju z odborštvom za kmetijstvo tržaške pokrajine.

V palači Costanzi je odprta fotografska razstava o življenju in delu Nobelovega nagrajenca Alberta SCHWEITZERJA.

Na sedežu turistične ustanove v Seltanu št. 56/B bo do 19. t. m. odprta skupinska razstava.

izleti

Sekcija VZPI-ANPI E. Antončič prireja 3. septembra izlet v goriška Brda in v Ajdovščino ob priliki proslav 30. divizije in udarne bazoviške brigade. Cena 10.000 lir. Vse informacije nudi Gigi Bogatec (tel. 220175).

prispevki

V spomin na Marijo Markežič daruje svakinja Tončka z otroki 100.000 lir za Sklad M. Čuk.

V spomin na Marijo Markežič darujeta nečakinja Silvia in Claudio 60.000 lir za Sklad M. Čuk.

V spomin na Lidio Cattonar daruje Frančko z družino 25.000 lir za ŠD Vesna.

Ob 5. obletnici smrti drage mame Ivane Kralj darujeta Alberta in Albin 40.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Gabrovcu.

V spomin na g.o. Amalijo Markužo vd. Gabrovce daruje Zora Kocman 20.000 lir za Godbeno društvo Nabrežina.

Namesto cvetja na grob prijatelja Ivana Marca darujeta Marta in Rafael Kocijan 10.000 lir za KD Lipa in 10.000 lir za TPPZ P. Tomažič.

Namesto cvetja na grob Terezine Rapotec daruje sestra Justina (Gročana 28) 20.000 lir za spomenik padlim v NOB v Gročani.

Namesto cvetja na grob Zdravka Kocjančiča daruje Milka Kočvar (Dolina 206) 30.000 lir za dolinski cerkveni pevski zbor.

V spomin na dr. Dorčeta Sardoča daruje Angelo Rebuta 10.000 lir za Združenje aktivistov osvobodilnega gibanja za Tržaško ozemlje.

V spomin na Vittorio Rebba daruje Angelo Rebuta 10.000 lir za cerkev v Nabrežini.

V spomin na Ivana Marca daruje Andrej Metlika 15.000 lir za ŠD Zarja.

Namesto cvetja na grobova Angele Bandi-Križmančič in Dane Span daruje Sveto Grgič 20.000 lir za ŠD Zarja.

V spomin na Angelo Bandi-Križmančič, Ivana Marca in Andreja Ražma darujeta Silvan in Marija Žagar 60.000 lir za ŠD Zarja.

V spomin na Antona Magajno darujeta Elči in Gigi 30.000 lir za Jadralski klub Čupa.

Namesto cvetja na grob bivšega odbornika Danila Micheluzzija darujejo Alenka in Pino 30.000 lir, Gracijela in Aleksij 20.000 lir, Severina in Zarko 20.000 lir ter Elči in Gigi 30.000 lir za SPDT.

menjalnica

Ameriški dolar	1405.—
Nemška marka	735.—
Francoski frank	217.—
Holandski florint	651.—
Belgijski frank	34,80
Funt sterling	2370.—
Irski sterling	1970.—
Danska krona	191.—
Grška dramma	8,75
Kanadski dolar	1140.—

razna obvestila

Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje sporoča, da bodo uradi zaprti do 22. avgusta.

Patronat INCA CGIL v Nabrežini sporoča, da urad deluje do 22. avgusta samo ob ponedeljkih od 9. do 12. ure ter ob četrčkih od 15.30 do 18.30.

ZVI NOV obvešča, da bo pisarna zaprta od 12. do vključno 19. avgusta.

ZSKD vabi vse svoje člane na ogled predstave MIKLOVA ZALA, ki bo, kot najavljeno, v soboto, 27. avgusta, ob 20.30 na sugestivnem gradu v Stanjelu. V ta namen organizira ZSKD avtobusni prevoz. Uro in kraj odhoda bomo javili naknadno. Prijave sprejemamo še ta teden v uradih ZSKD v Trstu, tel. 767303 od 9. do 14. ure. Od 16. do 20. avgusta pa se lahko interesi zgledajo v Tržaški knjižnici, kjer bodo lahko rezervirali tudi vstopnico za predstavo. Prosimo, da se interesi čimprej prijavijo, kajti avtobusni prevoz bo mogoče organizirati samo če bo do 20. avgusta zadostno število vpisanih.

KD Kraški dom prireja POLETNI CENTER za otroke, ki obiskujejo zadnji letnik vrtca in za osnovnošolce. Poletni center bo potekal od 9.00 do 12.30 od 16. do 27. t. m. vključno soboti. Vpisnina 20.000 lir. Za vpis in informacije Vesna Guštin, Repen 54, tel. 227124.

šolske vesti

Sindikat slovenske šole, tajništvo Trst, sporoča, da je urad SSŠ zaprt do 20. avgusta.

Danes praznujeta 25 let skupnega življenja

MERI in ZDRAVKO GRUDEN

Da bi preživel še mnogo let v zdravju, ljubezni in družinski sreči, kot do sedaj, jima želijo mama Slavica, sin Adrijano z ženo Moreno ter hči Valentina.

Voščilom se pridružujeta mama Mila in brat Peter z Lico.

čestitke

Te dni praznuje rojstni dan BERTA TUL. Vse najboljše ji želi Danijela.

mali oglasi

OSMICA OLENICH je odprta v Padričah.

OSMICO ima odprto Lupinc v Praprotni.

Toči sortirana vina.

OSMICO je odprl Alojz Milič v Velikem Repnu.

PRODAM čistokrvne mladice kraškega ovčarja brez rodovnika. Tel. 229225.

PRODAM hišo v Tržiču, Vicolo Romano 6. Tel. 0481/78001.

PRODAM Hlavatyjev akvarel. Tel. 413142 od 19. do 21. ure.

PRODAM kozo molznico staro 2 leti. Tel. 200760.

KUPIM hišo na Krasu, tudi potrebno popravil. Tel. 226445 ob uri kosila.

IZKUŠENA PRODAJALKA išče resno zaposlitev. Telefonirati v jutranjih urah na št. 53961.

MLAD PAR išče v najem stanovanje na področju zahodnega Krasa. Tel. 200491 v večernih urah.

LEPA DEKLETA za mažoretke ob priliki otvoritve športne manifestacije išče društvo. Telefonirati zjutraj na št. 7796633.

IŠČEM zazidljivo zemljišče na Krasu. Telefonirati v večernih urah na št. 213652 ali 213348.

IŠČEM V NAJEM hišo ali stanovanje. Tel. 228390.

V NAJEM nudimo počitniško hišo z 8 ležišči v škofjeloških hribih. Informacije Tušek, Cankarjeva 30, Radovljica, tel. 003864/74921 ali 75209.

V DOLINI nova trgovina gostilniške opreme in hladilno-točilnih sistemov za vino, pivo in sokove pre-mix in post-mix Celli - leader te vrste v Italiji. Tel. 040/228190.

BCIKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Tel.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611

Veleblagovnica Tolentino

POPUSTI
OB KONCU SEZONE
OD 10 DO 50%
pri vseh artiklih



TRST
Ul. XXX Ottobre 5
Tel. 61600

obv. občini 7/7/1988

Nevsakdanja fotografija



Brazilski fotograf Mario Cravo Neto, ki razstavlja še ta teden v beneški Palači Fortuny, najraje obravnava človeško telo in njegove dele - doprsja, ude, hrbte, obraze, seveda na nevsakdanji način. Kljub tematski omejenosti slik uspe fotograf na nov način prikazovati realnost svoje rojstne dežele. Zgornja fotografija nosi naslov Moški z odrezano vejo.

Umbria Jazz v novi obliki

Po zaključku Umbrie Jazz so bivši predsednik istoimenskega združenja Virgilio Ambrogioni, deželni odbornik Umbrie Francesco Mandarini in predsednik združenja ARCI Marco Bencivenga debatirali o nujnih ukrepih, ki so potrebni, da se zajamci obstoja tega festivala, ki si je pridobil dokaj velik ugled na mednarodnem glasbenem področju. Ukinitve Umbrie Jazz bi pomenila res hud udarec v jazzovskem krogu in širšem glasbenem svetu.

Vlada mora zagotoviti finančna sredstva, brez katerih festival res ne more več obstajati. Ustanoviti je treba tudi odbor, ki naj ima "jamstveno vlogo" v združenju Umbria Jazz, poleg tega bi se morale v ta projekt vključiti celotna krajevna skupnost in vse strukture, ki ob festivalu delujejo in imajo od njega korist.

Prihodnje leto bodo festival organizirali v skrčeni obliki, predvsem zato, da bi omejili stroške. Ob skromnejši glasbeni ponudbi se bodo lahko organizatorji pripravili na ponoven razmah leta 1990, ko bo festival skušal odgovorjati potrebam in zahtevam glasbenega sveta, ki se stalno spreminja in ki se mu je treba seveda prilagajati.

sklad mitja čuk

jelka cvelbar

Jeseni središče za mladostnike

Sklad »Mitja Čuk« zastavlja letos veliko naporov za nakup in odplačilo sedeža na Proseški ulici na Opčinah. Kakor vsako leto prireja znova od prihodnjega tedna dalje poletno središče, hkrati pa je slišati, da je v pripravi za letošnjo jesen organizacija vzgojnozaposlitvenega središča za mladostnike. Strokovna voditeljica tega bodočega središča Stanka Čuk, ki je hkrati tajnica Sklada, je v pogovoru v funkcionalno opremljeni pisarni te ustanove pojasnila:

»Nedvomno zahtevajo nakup sedeža, organizacija poletnega središča in druge manjše, a zato nič manj pomembne pobude, veliko napora od organizacije, ki šteje relativno malo odbornikov. Zdelo pa se nam je neobhodno potrebno, da zberemo vse sile in uresničimo pri nas tudi še slovensko Vzgojnozaposlitveno središče, bolj znano kot CEO iz kratke za italijanski Centro educativo occupazionale.«

Od kod izvira ta potreba?

»Slovenski otroci, srednje in težje prizadeti, nimajo po obveznem šolanju prostora, v katerega bi se vključili, se delno osamosvojili in se naučili najosnovnejših spretnosti, ki bi jim mogle služiti v življenju, da ne bi bili odvisni izključno od svojih staršev.«

Do šestnajstega leta zakon dovoljuje takim otrokom obisk šole, pri katerem jim, vsaj glede spremstva, ničesar ne manjka. Ali niso potem taki otroci, ki jim po šestnajstem letu zmanjka vsakršna opora pomožnih učiteljev, spremljevalcev itd., na neki način opeharjeni in še bolj sami?

»Posebej nekaterim, bolj prizadetim, ostane po obvezni šoli samo dom. Dom, v katerem nimajo vedno sreče, da bi imeli ob sebi starše, ki bi se z njimi ukvarjali. Starši so največkrat v službi. Če pa so doma, potem največkrat niso sposobni delati stvari, na katere bi se otroci odzivali.«

Vendar so taki otroci nekaj odnesli iz obveznega šolanja?

Od vrtca naprej je družba razbremenila starše s tem, da jim je preskrbela finančno navzočnost pomožnega učitelja, spremljevalca, varuške, razrednega učitelja. Včasih pa ni dovolj poskrbljeno zanje na didaktičnem področju: ko pridejo ti otroci iz obvezne



Openski prvoobhajanci na obisku v prostorih Sklada Mitja Čuk

šole, so neobgledeni, nepripravljeni in nenaučeni. Skratka, so brez ustreznega znanja in še huje: niso razvili tistih sposobnosti, za katere so imeli dispozicije in ki jih nimajo več, ker se te z leti reducirajo ali celo izginejo.

Torej ne gre le za vsebino, gre tudi za pravočasno ukrepanje. Kakorkoli, pripravljeni ali ne, morajo po šoli doseči neko sožitje z družbo in njenimi pravili. Kam se na tej poti uvršča pripomoček, kakršen je Vzgojnozaposlitveno središče?

»Vzgojnozaposlitveno središče je organizacija, v katero se vključijo prizadeti otroci po obvezni šoli, da bi se jim po temeljitem opazovanju nudil specifičen individualizacijski program. Ta program naj bi otrok razvijal v največji in najpopolnejši meri tako, da bi krepil sposobnosti, ki jih ima, obudil in razvijal do največje mere sposobnosti, ki jih nima. Na podlagi čimbolj popolnega in temeljitega opazovanja se v takem programu tudi ugotovi, za katero aktivnost naj bi bil ta mladostnik najbolj primeren. Na tej podlagi mu skušamo pomagati pri osvajanju tistih sposobnosti, ki bi mu pomagale pri vključevanju v družbo in mogoče celo v neko delovno aktivnost.«

Torej Vzgojnozaposlitveno središče ni parkirišče za mladostnike, ki nimajo kam po obvezni šoli?

»To tudi ne sme postati. Tako parkirišče ima lahko otrok doma, ko dobi na razpolago osebo, ki zanj skrbi in mu nudi vse potrebno. V takem središču, kakršno bo naše - trudimo se za to, da bi bilo tako - morajo delati ljudje, ki temeljito spoznajo z vseh zornih kotov človeka, za katerega in s katerim delajo. Le na tak način mu lahko nudijo tiste dejavnosti, ki so mu v pomoč pri zorenju in v nadaljnjem razvoju, pa tudi take dejavnosti, ki mladostnika razvedrijo.«

Ne gre torej le za osvajanje nekega znanja, pač pa tudi za zaposlitev, za koristno in kvalitetno preživljanje časa prizadetega mladostnika?

»Se več: najnovejše tendence v strokovni literaturi zahtevajo, da tem otrokom pomagamo do osvajanja pravega socialnega vedenja. Kajti prav pri socialnem vedenju se prizadevnost najbolj pozna, po tem vedenju, ki je drugačno, prizadeti najbolj izstopajo.«

(se nadaljuje)

V torek, 16. avgusta, se pričnejo dejavnosti v Poletnem središču na Opčinah. Otroke pričakujemo od 8. do 9. ure v Prosvetnem domu. Na razpolago je še nekaj mest.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1	RAI 2	RAI 3	RTV Ljubljana	TV Koper
11.55 Vreme in dnevnik 12.05 Variete: Portomatto 13.30 Dnevnik 13.55 Dnevnik - tri minute... 14.00 Portomatto (2. del) 14.15 Film: Notre Dame (dram., ZDA 1939, r. William Dieterle, i. Charles Laughton, Maureen O'Hara) 15.10 Variete: Tanti varietà di ricordi 17.10 Dok.: Viaggio nella natura 17.40 Risanki: L'ispettore Gadget, Gadget al circo 18.25 Film: Il bacio della pantera (fant., ZDA 1949, r. Jacques Tourneur, i. Simone Simon, Kent Smith) 19.40 Almanah, vreme in dnevnik 20.30 Zabavna oddaja: Giochi senza frontiere (prenos iz Španije) 21.40 Film: Angoscia (dram., ZDA 1944, r. George Cukor, i. Ingrid Bergman, Charles Boyer, Joseph Cotten) 22.30 Dnevnik 22.40 Film: Angoscia (2. del) 24.00 Dnevnik - zadnje vesti 0.10 Nad.: Papà Goriot (1. del)	11.50 Nadaljevanka: Il signore di Balantrae (4. del) 13.00 Dnevnik - ob trinaestih 13.30 Nanizanka: Saranno famosi - La canzone di Lisa 14.30 Dnevnik 14.40 Variete: Il piacere dell'estate (vodita Patrizia Pellegrino in Luca Raffaelli) 16.30 Šport: atletika (prenos iz Sestriere), plavanje - italijansko državno prvenstvo (prenos iz Milana) 18.20 Dnevnik - športne vesti 18.35 Nanizanka: Un caso per due 19.30 Horoskop, vreme, dnevnik, šport 20.30 Zabavna oddaja: Tre minuti per me (vodi Riccardo Pazzaglia) 20.35 Nanizanka: Le inchieste del Commissario Maigret 22.05 Dnevnik - večerne vesti 22.20 Variete: Aperto per ferie 23.15 Zabavna oddaja: Videocomic 24.00 Dnevnik - zadnje vesti 0.10 Film: La battaglia della Neretva (vojni, Jug. 1969, r. Veljko Bulajič, i. Sergej Bondarčuk, Yul Brynner, 1. del)	12.00 Aktualno: Magazine 3 14.00 Deželne vesti 14.10 Glasba: Giulini dirigira Beethovna - Koncert št. 4 v G-duru op. 58 za klavir in orkester 15.00 Film: Zorro il ribelle (pust., It. 1966, r. Piero Pierotti, i. Howard Ross, Dina De Santis) 16.30 Zabavna oddaja: Jeans 2 usati 17.00 Dokumentarec: Afrika 17.55 Nanizanka: Spazio 1999 18.45 Športni dnevnik: Derby 19.00 Dnevnik 19.30 Deželne vesti 19.45 Dok.: 20 let prej - Drobci 20.00 Glasbena oddaja: Johan Sebastian Bach - Corale in Partita 20.30 Film: Un avventuriero a Tahiti (pust., Fr. 1967, r. J. Becker, i. J. P. Belmondo, N. Tiller) 22.05 Dnevnik - večerne vesti 22.15 Šport: nogomet, Pescara-Nottingham (2. polčas, iz Pescara) 23.00 Akt.: Una sera un libro 23.15 Dnevnik - zadnje vesti 23.30 Film: Wundkanal (dram., ZRN 1984, r. T. Harlan, i. R. Kramer)	17.30 Poletna noč, vmes brazilska nadaljevanka Sužnja Isaura (pon. 17. dela) ter nanizanka Knjiga šal (pon. 5. dela) 18.35 Spored za otroke in mlade: Za mano mulci (Madž., 6. del) 19.05 Risanka 19.18 Vreme in TV Okno 19.30 Dnevnik in vreme 20.05 Tednik 21.10 Nadaljevanka: Pusta hiša (Ch. Dickens, i. Esther Summerson, 5. del) 22.05 Dnevnik 22.20 Zabavna oddaja: Poletna noč, vmes brazilska nadaljevanka Sužnja Isaura (18. del - Isaura se sreča s Tobiasom in ga skuša prepričati, da ji ni več do njega. Medtem don Ameida pospravlja blagajno, najde osvobodilno listino in jo izroči Carmen, ki jo hoče uničiti.) 0.30 Informativna oddaja za goste iz tujine, nato ameriška nanizanka Sledge Hammer (3. del) 1.20 Video strani	13.30 TVD Novice 13.40 Nogomet: prijateljsko srečanje Verona-Milan (povzetki) 15.00 Kolesarstvo: Valonska puščica 17.00 Košarka: Olimpijska ekipa ZDA - Selekcija NBA All Stars West Conference (pon.) 19.00 Odprta meja V današnji Odprti meji bodo med drugim naslednji prispevki: TRST — Kako do bencina po znižani ceni TRST — Tržaške zanimivosti - kopalnice La Lanterna TRST — S koncerta ob predstavitvi kasete tržaškega kantavtorja Alfreda Lacosegliaza 19.30 TVD Stičiče 20.00 Nanizanka: I ragazzi del sabato sera 20.30 Nogomet: prijateljsko srečanje River Plate-Verona (posnetki) 22.00 TVD Vsedanes 22.10 Nogomet: prijateljsko srečanje Atalanta-Milan (posnetki)
CANALE 5	ITALIA 1	TELEFRIULI	RADIO TRST A	RADIO KOPER (slovenski program)
8.15 Nanizanke: Arcibaldo, 8.40 Alice, 9.10 Storie di vita, 9.30 Il segno del Toro, 10.30 Strega per amore 11.00 Kviz: Fantasia, 11.30 C'est la vie, 12.00 Doppio Slalom 12.30 Nanizanka: Hotel Nad.: Sentieri 13.30 Nan.: Dottor Kildare 15.00 Film: Cuore d'acciaio (kom., ZDA 1983, r. Donald Wrye, i. Peter Strauss, Pamela Reed) 17.00 Nan.: Il mio amico Ricky, 17.30 L'albero delle mele, 18.00 I cinque del quinto piano 18.30 Kviz: Tutinfamiglia, 19.10 Cantando cantando, 19.50 Tra moglie e marito 20.30 Film: El Dorado (western, ZDA 1967, r. Howard Hawks, i. Robert Mitchum, John Wayne) 23.00 Kviz: Passiamo la notte insieme 23.45 Film: Il falso generale (vojni, ZDA 1958, r. George Marshall, i. Glenn Ford) 1.35 Nanizanka: Spy Force	1974, r. Russ Mayberry, i. David Janssen, Hope Lange) 11.00 Nanizanke: Giorno per giorno, 11.30 Lucy show, 12.00 Vicini troppo vicini, 12.30 In casa Lawrence, 13.30 Detective per amore, 14.30 Bonanza, 15.30 La grande vallata 16.30 Nadaljevanka: La valle dell'Eden (1. del) 18.30 Nanizanki: Ironside, 19.30 Arsenio Lupin 20.30 Film: Agenzia matrimoniale A (kom., Fr. 1976, r. Claude Lelouch, i. Jacques Villeret, Charles Denner) 22.30 Film: La ballata di Stroszek (dram., ZRN 1977, r. Werner Herzog, i. Clemens Schertz, Eva Mattes) 0.35 Nanizanki: Petrocchi, 1.30 Vegas	14.00 Glasbena oddaja: Dee-jay Beach 15.00 Nanizanka: Hardcastle & McCormick 16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam, vmes risanke Nana, Lulu, Lala, Una sirenetta 18.00 Nanizanki: L'uomo da 6 milioni di dollari, 19.00 Chips 20.00 Risanki: Principessa dai capelli blu, 20.15 Maple Town 20.30 Nan.: Supercopier 21.30 Film: Il gatto a nove code (krim., It.-ZRN 1970, r. Dario Argento, i. James Franciscus, Karl Malden) 23.35 Nanizanke: Star Trek, 0.35 Ai confini della realtà, 1.05 Taxi, 1.35 Giudice di notte	7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše: koledarček; 8.10 Dopoldanski zbornik: Iz tišine glas, (9.00) Prehrana in zdravje; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Koncert: Simf. orkester RTV Lj (dir. Stojan Kuret, pianist A. Vodopivec); 11.30 Poldnevniški program; 12.00 Magnetizem ženske poezije; 12.40 Ko zvezde zableščijo; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Festival v Števerjanu, (14.30) Otroški kotiček, (15.00) Neskončno letnih časov; (16.00) Zapiski s poti; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album; 18.00 Srečanja: Pogovori; 18.30 Glasba.	13.30, 14.30, 17.30, Poročila; 6.00 Za dobro jutro; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme in promet; 6.30 Jutranjik in kronika; 7.30 Pregled tiska; 8.00 Prenos Radia Lj; 13.00 Na valu Radia Koper; 13.45 Vaš kviz; 14.05 Melodije morja in sonca; 14.30 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Črno na belem; 17.40 Aktualna tema; 18.00 Počitniški vrtljak; 18.30 Glasbene prireditve; 19.30 Radio Lj.
RETEQUATTRO	ITALIA 1	TELEQUATTRO	LJUBLJANA	RADIO KOPER (italijanski program)
8.30 Nanizanka: Il santo 9.15 Film: Odissea del Fer de Lance (dram., ZDA	8.30 Nanizanke: Rin Tin Tin, 8.55 Flipper, 9.25 La terra dei giganti, 10.15 Chopper Squad, 11.05 Ralph Supermaxieroe, 12.00 Movin' On 13.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao, vmes risanke Lo specchio magico, Bun Bur, Snorky	14.15 Nadaljevanke: La villa bianca, 15.10 Ciranda de Pedra, 16.30 Piume e paillettes 17.00 Dokumentarec 17.30 Risanke 19.30 Nad.: Brillante 20.30 Film: Pierino contro tutti (kom., It. 1981, r. Marino Girolami, i. Alvaro Vitali, Enzo Libertini)	5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 8.05 Dober dan; 8.30 Koncert za mlade; 9.05 Glasba; 9.35 Za goste iz tujine; 10.05 Rezervirano; 11.05 Izbrali smo; 12.10 Pojemo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Od vasi do vasi; 13.30 Melodije; 14.05 Za mlade radovedneže; 14.20 Mladi koncertant; 14.45 Mozaik; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Glasba; 16.00 Vrtljak želja; 17.00 V studiu; 18.00 Kvartet godal in ansambel Mojmir Sepeta; 18.30 Zbori; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Big band RTV-Lj; 20.00 Domače pesmi in napevi; 21.05 Literarni večer; 21.45 Glasba; 22.30 Podoknica; 23.05 Literarni nočturno; 23.15 Popevke.	6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Za dobro jutro; 6.25 Koledarček; 7.00 Simfonija zvezd; 7.35 Poletna oddaja; 7.45 Razglednica; 8.00 Oddaja za otroke; 8.40 Glasba; 9.32 Občutki; 9.45 Ansambel Casadei; 10.00 Na 1. strani; 10.05 Glasba; 10.40 Vstop prost; 11.00 Superpass; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Oddaja za mlade; 14.45 Edig Galletti; 15.00 Spet se te spominjam; 15.45 Počitnice; 18.00 Arenaturist; 19.00 Obzorja.
TELEQUATTRO	ITALIA 1	TELEQUATTRO	OPČINE	RADIO OPČINE
(Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Dogodki in odmevi				10.00 Za vsakogar nekaj; 15.00 Les-tvica diskoteke Amadeus; 18.00 Gremo v gledališče; 19.00 Te zanima tvoja prihodnost; 20.30 Oddaja za obrtnike; 21.00 Radijski bazar, vmes Kupim-prodam-podarim, sledi Nočna glasba.

Gradbeni odpust še ni šel v pozabo

Finančna služba preverja dohodke ki so jih prijavili načrtovalci

Kdaj bo zadeva z gradbenim odpustom končana? Najbrž nikoli, saj je zadeva, po valu polemik, protestov in odgoditev, obtičala nekje na tri četrt poti. Država je sicer pokasirala nekaj tisoč milijard, v glavnem na račun manjših gradbenih prekrškov. Vprašanje velikih in namernih gradbenih spekulacij pa ostaja slejkoprej nerešeno. Vesti o rušenju, oziroma o odstranitvi črnih gradenj na območjih, kjer v nobenem primeru ni mogoč odpust, ni zaslediti. Po drugi strani katastrski uradi ne zmorejo in najbrž še nekaj let ne bodo zmogli prebaviti ogromnega dela v zvezi z milijoni prošenj. Vprašanje zase je, kako bodo vse te prošnje obravnavali v občinskih uradih, kjer še za tekoče zadeve stalno primanjkuje osebja. Zadeva bo po vsej verjetnosti tonila v pozabo, ali pa bodo potrebni stalni podaljški rokov za ureditev dokumentacije.

Sicer pa, kot je slišati, so zato, da stvar ne bi šla povsem v pozabo, poskrbeli, v nekaterih občinah na Goriškem, najbrž pa tudi drugod v državi, pripadniki finančne straže in sicer s ciljem odkrivanja davčnih utaj.

Nobena skrivnost ni, če zapišemo, da so od zakona o gradbenem odpustu imeli največ koristi geometri, inženirji, arhitekti in drugi zasebni strokovnjaki s področja gradbene dejavnosti. Prošnja za gradbeni odpust namreč ni bila enostavna zadeva, saj je bilo treba, poleg predpisanih in izpolnjenih obrazcev, predložiti tehnične opise posegov, opravljenih na črno, opraviti izračune, predložiti tehnične risbe. Skratka veliko dela. Toliko bolj, ker je veliko občanov, tako kakor se sicer rado zgodi, upalo na nove podaljške rokov in čakalo seveda zadnje dni.

Veliko dela v normalnih pogojih običajno pomeni tudi dober zaslužek. Finančni straži se je prav v zvezi s tem ponudila izredna priložnost kontrole, glede morebitnih utaj. Kot zglede, te priložnosti niso zamudili. Slišati je, da so v nekaterih občinah že sistematično pregledali vse prošnje v zvezi z gradbenim odpustom in da je že v teku navzkrižno preverjanje med podatki, ki so navedeni v knjigovodskih knjigah posameznih profesionalcev in pa potrdili, ki so bila izročena klientom.

Kapilarna kontrola je zaenkrat, kot je slišati, usmerjena predvsem na manjše občine. Morda tudi zategadelj, ker je tam prošnja razmeroma manj in je pregledovanje bolj ažurno, najbrž pa zadeva tudi manjše število profesionalcev.

Ni izključeno, da se bodo pri finančni straži odločili za kapilarni pregled prošenj za gradbeni odpust tudi v večjih, oziroma največjih občinah, kar pa prav gotovo ne bo lahka in hitra zadeva. Po informacijah, ki smo jih uspeli dobiti na goriškem županstvu je bilo tu predloženih okrog 5.500 prošenj za odpust, poleg tega pa še približno 1500 obvestil o manjših internih posegih, ki ne spreminjajo prostornine, oziroma namembnosti prostorov. V Trzinu je bilo do konca junija lanskega leta predloženih nekaj manj kot štiri tisoč prošenj za gradbeni odpust. Vse to naj bi zdaj šlo skozi drobnogled finančne uprave, ki je pred leti, s sistematično kontrolo skušala odkriti utajevalce med gostilničarji, trgovci in drugimi zasebnimi delavci.

Po predstavah selekcije filmov Amidei Občinstvo je nagradilo zadnjega od osmih filmov

Švedski film »La mia vita a quattro zampe« v režiji Lasseja Hallstroma, po scenariju Reidara Jonssona, Brasseja Brannstroma in Pera Berglunda, je prejel posebno nagrado občinstva na letošnjem filmskem natečaju za nagrado Sergio Amidei. Prvo nagrado bo žirija, ki jo sestavljajo znani scenaristi, režiserji in igralci, podelila na slovesnosti 25. septembra, ko bodo v Gorici odprli razstavo Ettorea Scola.

Letos so organizatorji, občinska uprava in zadruga Mitt, poskrbeli, da je svoje mnenje o filmih lahko izrazilo tudi občinstvo, ki je po ogledu osmih filmov glasovalo za najlepšega. Očitno je pri glasovanju bil precejšnji del občinstva pod vtisom zadnjega, komaj gledanega filma, ki je s 47 preferencami prekosil vse ostale. Film je sicer dopadljiv in tankočuten, morda pa bi boljši rezultat zaslužil kak drug film. Takoj za zmagovalcem se je po odzivu občinstva uvrstil drug nordijski film, danski »Il pranzo di Babette«, režiserja in scenarista Gabriela Axela, šele tretje mesto pa je zasedel Bertolucci »L'ultimo imperatore«, ki kljub devetim oskarjem ni prodril med goriškim občinstvom.

Po nedvomnem uspehu pregleda Amidei, ki je v osmih večerih privabil na grad skoraj 4 tisoč gledalcev, se v prihodnjih tednih nadaljuje pregled filmov Ettorea Scola, ki bodo na vrsti vsak torek do konca avgusta, medtem ko bodo ob sredah vrteli filme drugih režiserjev na podobne scenarije. Kot rečeno se bodo letošnje goriške manifestacije zaključile 25. septembra s podelitvijo nagrade Amidei in odprtjem Scolove razstave, za katero vlada na vsedržavni ravni kar precejšnje pričakovanje. Razstavo so te dni predstavili na filmskem festivalu v Locarnu, v Gorici pa jo bodo prvič v Italiji. Zaradi tega napovedujejo prisotnost zelo znanih osebnosti italijanske kinematografije ter številnih časnikarjev in filmskih kritikov.

prispevki

Namesto cvetja na grob Vere Kruljec por. Jelen, daruje Jože Ferletič 20 tisoč lir za sekcijo krivodajalcev in Dobredu. Namesto cvetja na grob Milka Klanjščka, daruje družina Macuzzi 200 tisoč lir za Sklad Mitja Čuk.

V isti namen daruje družina Burnič 30 tisoč lir prav tako za Sklad Mitja Čuk.

V isti namen darujejo prijatelji in znanci, ki so se zbrali po pogrebem obredu 570 tisoč lir za Sklad Mitja Čuk.

V isti namen darujeta Zora in Majda 100 tisoč lir za lokostrelski odsek društva Naš prapor.

V isti namen darujejo Tamara Blažina, Mojca Švab, Majda Stubelj, Milena Križmančič in Vilma Kocjančič 50 tisoč lir za Dijaško matico.

V isti namen darujeta družini Sošol in Grinovero 60 tisoč lir za lokostrelski odsek društva Naš prapor.

Ob poravnavi članarine daruje Danilo Rojc 58 tisoč lir za Slovensko planinsko društvo Gorica.

Za sekcijo VZPI-ANPI v Števerjanu darujeta Remigij Velušček 12 tisoč in Jožef Gravnar 50 tisoč lir.

Za kulturno-sportno središče na Vrhur daruje Zdenko Vogrič, učitelj v pokouju, 72 tisoč lir.

Namesto cvetja na grob Danotu Tomšiču darujeta Andreina in Veri Nanut 100 tisoč lir za kulturno in 100 tisoč za športno društvo Sovodnje.

včeraj-danes

Iz goriškega matičnega urada v tednu od 31. 7. 88 do 6. 8. 88:

POROČILI SO SE: delavec Gabriele Peteani in delavka Tatiana Russian, geometer Giorgio Marega in uslužbenka Alessandra Torroni, lesni izvedenec Daniele Danielis in delavka Barbara Nanut.

OKLIC: pek Calogero Di Giovanna in uslužbenka Sonja Volk, karabinjer Roberto Beltramini in prodajalka Simonetta Milocco, tehnik Ugo Previti in gospodinja Mariagrazia Mollica, podčastnik Antonio Crafa in uslužbenka Livia D'Ambrabra, policaj Denis Macorig in profesorica Maria Grazia Boaro, policaj Valter Scussolin in uslužbenka Cristina Orso, železničar Roberto Melon in bolničarka Monica Marizza, zavarovalniški agent Alessandro Pavlin in bolničarka Claudia Alt, delavec Fabio Cravos in delavka Alessandra Bregant.

izleti

SPD Gorica obvešča, da bo 13. in 14. avgusta planinski izlet v Avstrijo z vzponom na Hafner. Izlet vodi Ivo Berdon, ki nudi tudi podrobna pojasnila glede odhoda, prenočitve, težavnosti izleta itd.

20. in 21. avgusta bo izlet v Kamniške Alpe, oziroma v Julijce. 28. avgusta pa je v programu — vabljeni so predvsem udeleženci smučarskih tečajev in njihovi družinski člani — izlet na Prestreljenik. Ob zadostnem številu prijavljenih bo društvo organiziralo avtobusni prevoz.

Društvo slovenskih upokojencev obvešča, da pripravlja od 4. do 9. oktobra avtobusni izlet na Dunaj. Prijave bodo sprejemali na sedežu društva in sicer 18. t. m. od 10. do 12. ure. Ob prijavi je treba tudi vplačati akontacijo.

kino

Gorica

VERDI 19.30-22.00 »Il nome della rosa«.

VITTORIA 17.30-22.00 »Orgasmi interminabili«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Nova Gorica

SOČA 18.30-20.30 »Dajmo, ljubimo se«. DESKLE Zaprti.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Marzini — Korzo Italia 89 — tel. 84443.

DEŽURNA LEKARNA V TRZINU

Alla Salute — Ul. C. Cosulich 117 — tel. 711315.

pogrebi

Danes v Gorici ob 11. uri Felicita Bassa iz splošne bolnišnice na glavno pokopališče.

Pred krizo na občini v Gradišču?

Tajniki političnih strank na Goriškem bodo morali takoj po velikem šmarnu rešiti še eno zapleteno vprašanje. Poleg kriznih primerov Gradeža in Štarancana ter sebenne večine v Trzinu in Ronkah bodo morali zgladiti nesoglasja, do katerih je prišlo v občinskem odboru v Gradišču. Na zadnji (torkovi) seji občinskega sveta, ko je bila na dnevnem redu tudi razprava o proračunu, je odbornik Adriano Dugaro, ki pripada republikanski stranki, napovedal, da ne bo glasoval za programsko-finančni dokument. Ne strinja se predvsem s predlaganimi rešitvami glede prenove, oziroma nove gradnje športne hale in pa glede načrta za prenovo mestnega jedra in obnovo občinskega parka. O tem vprašanju se sicer v zadnjem času v Gradišču veliko razpravlja.

Stališče republikanskega predstavnika je seveda presenetilo druge partnerje v koaliciji, ki jo vodi krščanski demokrat Romano Travan. Zlasti v vrstah KD niso štedili s kritikami na račun predstavnika republikanske stranke. Komunisti so zahtevali, da se o spornih vprašanjih organizira javna razprava.

Razburkane vode je skušal nazadnje pomiriti župan Travan, ki je dejal, da je stališče Dugara razumeti kot notranjo dialektiko v koaliciji in ne kot razkol. Vsekakor je župan kmalu zatem prekinil sejo.

Občinski svet se bo ponovno sestel predvidoma proti koncu meseca, ko bodo tajniki strank poskusili odpraviti nesoglasja.

Sindikat CISL o zdravstvu

Pred dnevi smo poročali o ostrih kritikah, ki jih je na račun delovanja javne zdravstvene službe v poletnem obdobju in glede zagotavljanja osnovnih storitev, izrekla sindikalna zveza CGIL. Na to vprašanje opozarja v posebnem sporočilu za tisk tudi sindikat FISOS-CISL, ki navaja, da je razlog za takšno stanje v pomanjkanju jasnega načrta o organizaciji javnega zdravstva v pokrajini, o vlogi posameznih bolnišničnih struktur, o smotnejši izbiri osebja za zagotavljanje boljših storitev. Sindikat navaja, da je bil že 4. marca letos odobren izvršilni načrt reorganizacije javne zdravstvene službe na Goriškem, skupaj z načrtom števila zaposlenih.

Sindikat sprašuje upravni odbor KZE, zakaj do zdaj še niso bile izvedene v načrtu predvidene preureditve in če se za tolikšnim imobilizmom ne skrivajo morda drugi interesi.

Velika morska želva v kanalu

Morske želve bi morale po vseh pravilih živeti v morju. Včasih pa zlezejo tudi na kopno, da nekoliko spremenijo okolje. Vprašanje je le, če jim potem uspe tudi pot nazaj. Srednje veliki morski želvi, s premerom blizu 50 centimetrov je to uspelo ob pomoči članov tržiške sekcije WWF in sodelavcev miramarskega morskega parka. Želvo so našli včeraj v nekem stranskem kanalu, pritoku Brancola, v bližini naprave za čiščenje odpadkov pri Štarancu. Kako je prilezla ali priplavala do tega mesta ni znano. Po podrobnih preučitvah bo želva spet zaplavala v morju, na območju Miramarskega morskega parka.

Želvo so med stalnimi prebivalci tudi našega Jadranskega morja in dosegajo prav spoštljive dimenzije. Niso torej redkost. Čudno se zdi le to, da je ta žival zapustila svoje naravno okolje v morju in prilezla tako daleč na kopno, pa čeprav po vodnih kanalih, nam je dejal predsednik tržiške sekcije Svetovnega sklada za varstvo narave, Graziano Benediti.

Padla skozi okno bolnišnice

V bolnišnici v Vidmu je na zdravljenju zaradi težkih telesnih poškodb 78-letna Marcelina Spagnol iz Ronk, Ul. Roma 71. Ženica je bila kaka dva tedna na zdravljenju, zaradi splošne ošiblosti, v bolnišnici v Trzinu. Včeraj, zgodaj jutraj je padla skozi okno prvega nadstropja, kjer je bila na zdravljenju ter zadobila hude telesne poškodbe. Okoliščine še niso povsem pojasnjene. Zdi se, da je ženica bolehal za arteriosklerozo in da je neizogled posledica takega stanja. Zdravniki bolnišnice v Vidmu so si pridržali prognozo.

Ranjeni v nesrečah

V bolnišnici so te dni nudili pomoč več osebam, ki so se lažje ponesrečile v trčenjih ali padcih z motornimi kolesi. Predsinočnjim se je v Ul. Santa Chiara v Gorici ponesrečil 18-letni Fabio Gentile iz Gorice, Ul. Gelsi 29. Dobil je udarec v kolk in nekaj ran. Okreval bo v enem tednu.

Prav tako v torek zvečer se je v Gradišču ponesrečil 61-letni Felice Mungherli iz Gradišča, Drev. Trieste 131. Mož je padel med vožnjo z motorjem. V bolnišnici so mu ugotovili udarce po raznih delih telesa. Okreval bo v 15 dneh.

Med vožnjo z motornim kolesom je včeraj dopoldne padel v Pevmi 48-letni Amedeo Costaperaia iz Gorice, Ul. Furlani 7. Ugotovili so mu samo nekaj lažjih poškodb.

V sedmih dneh bo okrevala Stefania Petrucci iz Ul. Lungo Isonzo, ki se je včeraj popoldne ponesrečila v padcu s kolesom v Ul. Vittorio Veneto. Zdravniki so ji ugotovili lažji pretres možganov.

Nad 24 milijard dinarjev škode zaradi suše v Vipavski dolini

Dolgotrajna suša je na območju Vipavske doline doslej povzročila že za nad 24 milijard dinarjev škode, kar odgovarja približno trem odstotkom bruto družbenega proizvoda na območju novogoriške in ajdovske občine. Tako oceno so izrekli včeraj v Vipavi, na sestanku za katerega je dal pobudi Kmetijski kombinat Vipava. Sestanka so se udeležili predstavniki ajdovske in novogoriške občine, Milan Knežević, predsednik republiškega komiteja za kmetijstvo in gozdarstvo ter številni strokovnjaki. Posledice dolgotrajne suše so že zdaj katastrofalne. Po dosedanjih ocenah bo na območju Vipavske doline pridelale silažne koruze manjši za 16 tisoč ton od načrtovanega, pridelek koruznega zrnja za 8.700 ton, krompirja za nad 4 tisoč ton, sena za okrog 19 tisoč ton, strniščnih posevkov za okrog 4 tisoč ton. Posledice suše se kažejo že tudi v vinogradih, zlasti v mlajših nasadih. Po dosedanjih ocenah bo pridelok grozdja manjši samo zaradi suše, za okrog pet tisoč ton.

Na sestanku so se dogovarjali tudi o nujnih ukrepih za pomoč kmetijstvu, zlasti živinoreji, ki bo, kot kaže, najbolj prizadeta. Potrebna bo pomoč iz raznih solidarnostnih skladov iz vse Slovenije.

Gre sicer za posledične ukrepe, ki naj bi omilili škodo. Suši se bo mogoče uspešno zoperstaviti le z dograditvijo namakalnega omrežja, potem ko so bila opravljena obsežna melioracijska dela in tudi prvi posegi na objektu vodnega zbiralnika Vogrišček. Prav v dograditve namakalnega omrežja morajo biti usmerjena vsa prizadevanja, so poudarili na sestanku. Vipavska dolina mora ostati zelena in ne požgana od sonca in suše, kakršna je danes.

Priča s petovelskega procesa v zapor zaradi poskusa tatvine

Z neuspehim poskusom tatvine si je star znanec goriških sodnih dvoran nakopal včeraj obsodbo na šest mesecev zapore. Protagonist neuspelega podviga je 44-letni Walter Di Biaggio, ki je že mnogokrat imel opravka s policijskimi in sodnimi organi. Možakar je svojčas prišel tudi do (sicer nezasuženega) slovesa, ko se je pojavil kot "superpriča" na procesu proti šestim Goricanom, ki so bili obtoženi atentata pri Petovljah. Kasneje se je izkazalo, da je bila resnica povsem drugačna in da se je Di Biaggio s svojim posegom v petovelski proces najbrž hotel komu prikupiti in se okoristiti glede na že takrat precej odprtih računov s pravico.

Mož je po takratni "slavi" izgubil v senčno vsakdanost, ki ga je včeraj spet privedla pred sodnike, tokrat ne v vlogi vsevedne priče, pač pa obtoženca. Sodili so mu zaradi poskusa tatvine včeraj ponoči v nekem baru pri Štandrežu. Sredi noči se je namreč Di Biaggio podal do bara v Ul. sv. Mihaela 41. Zdi se, da je skočil na dvorišče, odtod pa skozi stranskiško okno, na katerem je razbil šipo, v notranjost lokala.

Vendar razbijanje šip, zlasti v poletnem času, ko mnogi spijo z odprtimi okni, za tatove ni priporočljivo. Hrup, ki ga je povzročil, je zdrnil stanovalko v istem poslopju, Mario Faganelli, ki je uvidela, da se dogaja nekaj neobičajnega. Obvestila je upravitelja lokala, ki je prihitel skupaj s karabinjerji. Di Biaggio ni utegnil pravočasno pobegeti, tako da so ga ujeli, ko se je skušal zamen skriti na dvorišču.

Že včeraj so tatu pospremili pred goriškega pretorja, ki mu je sodil zaradi poskusa tatvine in posesti orodja, ki je primerno za vlome - konkretno večjega izvijača. Po posegih branilca, ki je zahteval najnižjo kazensko priznanje olajševalnih okoliščin, ter javnega tožilca, ki je predlagal obsodbo na skupnih 8 mesecev zapore, je pretor Finazzer Flori obsodil Di Biaggia na 2 mesece zapore in 200 tisoč lir globe zaradi prvega in nadaljnje 4 mesece pripora zaradi drugega prekrška. Zavrnili je prošnjo po izpustitvi na začasno prostost, tako da bo v prihodnjih mesecih Di Biaggio ponovno gost goriških zaporov.

Razgovor z režiserjem Ginom Landijem ob uspehu zares vesele Vdove

»V vsakem se skriva delček Violette ali Rodolfa«

Pravkar so se med kulisami gledališča Verdi izgubile še zadnje note Leharjevih valčkov in tudi letošnje operne sezone v Trstu je konec. Še za nekaj časa bo ostal le odmev zadnje predstave, briljantne **Vesele vdove**, ki je spravila v zagato organizatorje, saj so vstopnice kar izginjale. Vesela vdova je namreč še vedno privlačna in marsikdo se je podal v gledališče kljub neznosni avgustovski sopolari.

Režiserja in koreografa letošnje Vesele vdove in vrste drugih operet, letos pa tudi v preteklih sezonah, **Gino Landi** sem uspela spoznati nekaj dni po premieri. Zmenjena sva bila kar v teatru, kjer sva se zatekla na še miren in prazen oder. In tako sva sedla na razkošno sceno prvega dejanja, temna dvorana pa je učinkovala skoraj kot med predstavami, ko postane občinstvo zaradi luči nevidno in v začetku tudi nezaznavno.

Daljši uvodi niso bili potrebni, takoj sva se začela pogovarjati o njegovem delu, o režijah in koreografijah, ki niso izključno operetnega značaja, saj se ukvarja tudi s televizijskimi oddajami, kot, recimo, petkov Festival na Canale 5 ali Fantastico pred dvema letoma. Zanimalo me je, kaj mu je bolj pri srcu, sodobnejši varietej ali opere, gledališče ali televizija.

Ukvarjam se s prireditvami, s spektaklom. Tu ni važen datum rojstva, ni važno, kdaj je bilo kaj napisano ali kdaj je bila prva uprizoritev. Prireditve so lahko samo dobre ali slabe, lepe ali grde. Rad imam briljantnejše zadeve, najbolj so mi pri srcu tiste, ki niso preveč znane in poznane, včasih so mi tudi drznejši poizkusi na že znanih ali uspešnih delih.

Raje imam gledališče, ker mi daje več svobode, tudi kot gledalec lahko sledim temu, kar me bolj zanima. Pri televiziji mi režiser s snemalcem vsiljuje detajle. Kamera se ustavi na enem detajlu in 20 milijonov gledalcev mora z različnimi občutki, z dolgočasno ali z zanimanjem ali s pričakovanjem kake nagrade, sprejemati sliko, ki jim je ponujena. Težko je zadovoljiti 1.000 gledalcev, kaj še tako

maso... V gledališču človek lahko izbira to, kar mu je bolj všeč.

Medtem se je v temnem breznu orkestra pojavil glasbenik, ki je začel vaditi nekaj intervalov. Ob zamolklem zvoku roga sva prešla na Veselo vdovo, ki jo je Landi prvič režiral pred 18 leti, in na Offenbachov kankan, s katerim se začne tretje dejanje.

Tokrat sem seveda delal drugače, želel sem drugačno Veselo vdovo. Verjetno bi jo lahko naredil še enkrat in spet bi bila različna. Tokrat sem si želel Vdovo, ki bi bila nekoliko bolj vesela. Anno Glavari v prvem dejanju oblačijo vedno v črno. Na ples mora priti v črni, ne vem zakaj. Jaz sem jo oblekel v belo. V drugem dejanju mora ta bogata dama, ki rešuje domovino s svojim premoženjem, nositi nekakšno kmečko nošo, da lahko v njej skaklja. Oblekel sem jo v belo, v tretjem dejanju pa v rdečo toaletto.

Da je pa Offenbach v tretjem dejanju, ima precej zaslug teater, ki nam je to sploh dovolil. Verjetno bodo letele name tudi ostre kritike posebno s strani puristov, čeprav so taki posegi v Nemčiji in Avstriji zelo pogosti. V Scugnizzo, ki sem jo premaknil v povojno dobo, sem, recimo, pred časom vrnil motiv Glenna Millerja. To je mogoče početi, če koncept in tekst dovolujeta in upravičujeta take spremembe. Posegi ne smejo biti banalni in ne smejo "prevarati" avtorja. Tretje dejanje Vesele vdove dovoljuje, celo daje prostor zabavnim vložkom, zabavi nasploh.

V drugem dejanju se pojavi tudi balčna stilizacija ljudskih plesov. Tu so elementi grške in srbske folklore, balkanske pa tudi ruske ali na splošno vzhodnoevropske.

Kar precej sem se ukvarjal z ljudskimi plesi, pripravil sem nekaj velikih folklornih prireditev. Potikal sem se po vaseh v težko dostopnih predelih, da bi videl živo folkloro. Ne zadovoljuje me filmski posnetek, ker iščem predvsem tisto najpristnejše vzdušje, občutek, ki ga potem skušam posredovati. Pontevedro je izmišljena



Gino Landi: »Prireditve so lahko samo dobre ali slabe, lepe ali grde!«

dežela, vendar bi morala biti tu neke, med Balkanom in Vzhodom, zato se mi zdijo vsi ti elementi upravičeni.

Beseda je padla o tržaškem občinstvu in o pogojih dela. Landi sicer ni štedil niti s pikirimi pripombami o novinarjih.

Občinstvo, ki prihaja sedaj v gledališče, si zasluži nagrado. Vročina je kar neznosna, seveda še bolj za izva-

jalce, kajti ritmi dela so vrtoglavi. Pravzaprav smo zelo pridni, saj mi dovolite kanček neskrupulnosti. Drugod po Italiji bi potrebovali 40 dni vaj za eno predstavo. V istem času tu postavimo opereto, stečejo ponovitve, še drugi dve premieri, v bistvu se v tem času začne in konča festival. Novinarji slabo cenite delo, ki ga opravljamo

in ki je bilo opravljeno tudi v preteklih letih v Trstu. Tukajšnje postavitve zares valorizirajo opereto. Sicer nas skušajo posnemati tudi drugod, v Rimu, Palermu, Bologni, vendar s precej skromnejšimi uspehi. Tisk, novinarji pa stalno pozabljate, da je prav Trst ponovno obudil zanimanje za opereto, in ne ocenjujete pravilno tukajšnjih naporov, uspehov, vloženega truda. O tržaški opereti se, žal, govori samo v Trstu. Dovolj pozornosti je tisk posvetil temu festivalu samo v začetku, ko je nastal.

Marsikdo je opazil, da so v Veseli vdovi, pa tudi v Clivii, plesali celo člani zbora, kar običajno ni lahko doseči.

Mislim, da sem precej priljubljen in da tudi zato uspeh doseči od ljudi, kar želim. Čeprav imamo ločene vaje, stalno poskušam, da se protagonisti, plesalci in zbor pomešajo med seboj in tako dopolnjujejo. Jaz ne mislim, da so ljudje zabiti, omejeni. Ko se neko približa gledališču, ko stopi na oder, pomeni, da nosi nekaj v sebi. Vsaka ženska skriva v sebi delček Mimi, Violette, v vsakem moškem je delček Rodolfa. In tako razpolagam s celo vojsko Pinkertonov, vsi so protagonisti, ki jih je življenje potisnilo v ozadje, v gručo. Če jim omogočim, da za trenutek stopijo v ospredje, postanejo drugače razpoložljivi in so ob tem seveda zadovoljni.

Gino Landi se bo vrnil v Trst septembra za plesno avdicijo. V zimski sezoni bo namreč postavil balet. Kaj več se o nadaljnjem delu nisva pogovarjala tudi zato, ker se je bližala ura predstave in je postalo za odrom naenkrat živahno. Odrski delavci so preverjali kulise in rekvizite, v slačilnicah so se že zbirali pevci in plesalci, tudi nekateri glasbeniki so preizkušali glasbila. Skratka, tisto pravo gledališko vzdušje, ko še tako običajna reprija predstavlja praznik, ko sta protagonisti in zadnji statist enako razburjena v pričakovanju nečesa, ki zaživi in umre v eni predstavi, lahko pa predstavlja tudi smisel življenja.

NADJA KRIŠČAK

Vodila ga bosta prof. Brumberg in prof. Badura-Skoda

Poletni klavirski seminar v Zemonu

V Zemonu pri Vipavi se bo v ponedeljek, 15. avgusta, začel poletni mednarodni klavirski seminar, ki ga prireja Zveza kulturnih organizacij Ajdovščina in Akademija za glasbo v Ljubljani. Seminar, ki bo trajal do 22. avgusta, je namenjen mladim pianistom, ki želijo izpolniti in poglobiti svoje znanje na področju klavirske igre in interpretacije, dobrodošel pa jim bo tudi pri oblikovanju njihovega koncertnega repertoarja.

Za izvedbo letošnjega seminarja je prirediteljema uspelo dobiti dva ugledna umetnika, pianista in pedagoga prof. Leonida Brumberga in prof. Paula Baduro-Skoda, oba z Dunaja. Prvi del seminarja bo vodil prof. Brumberg. Po ponedeljkovi avdiciji bo od 16. do 20. avgusta stekel seminar, na katerem bo poudarek na interpretacijah klavirskih skladb avtorjev vseh stilnih razdobij. Lete bodo izbrali udeleženci sami. 20. avgusta bo zaključni koncert najboljših aktivnih udeležencev.

Prof. Badura-Skoda bo imel 21. avgusta samostojen recital, dan kasneje pa bo na seminarju izpopolnjevanje klavirskih skladb Haydna, Mozarta, Beethovna in Schuberta.

V okviru tradicionalnih Glasbenih tednov

Mladi koncertanti na reviji v Stresi

V okviru Glasbenih tednov klasične glasbe v Stresi bo letos stekla revija mladih zmagovalcev mednarodnih glasbenih natečajev, na kateri se bodo občinstvu predstavili perspektivni koncertanti. Revijo bo 27. avgusta odprl sovjetski pianist Vladimir Ovcinikov. 30-letni poustvarjalec je osvojil drugo mesto na klavirskem natečaju v Montrealu leta 1980 (takrat je zmagal Ivo Pogorelič), na natečaju Čajkovski v Moskvi leta 1982 in na natečaju v Leedsu pa je bil prvi.

V ponedeljek, 29. avgusta, bo na sporedu recital ameriškega pianista Davida Allena Wehra; lani je zmagal na natečaju Paloma O'Shea v Santanderju.

Kvartet Fidelio, prvourvršeni na lanskem natečaju Sergio Lorenzi v Trstu, bo nastopil 12. septembra. Zatem bo na vrsti koncert kitajske violinistke Quian Zhou, ki je zmagala natečaja Premier Grand Prix Jacques Thibaud in Long Thibaud.

Revijo bo sklenil nastop japonskega pianista Akire Wakabayashija, drugourvrščenega na natečaju Busoni v Bocnu in Regina Elisabeta v Bruslju, ki bo koncertiral 15. septembra.

Zgodovina slovenskega filma

V KRALJESTVU FILMA



Zbirka Slovenski film, ki jo izdaja Slovenski gledališki in filmski muzej, ponuja novi 6./7. zvezek z naslovom **V kraljestvu filma**. Bogato opremljena knjiga velikega formata (30x30) je v bistvu zgodovina slovenskega filma skozi izbrane posnetke in obravnava (nemo) obdobje od filmskih začetkov na Slovenskem v letu 1905 do leta 1945, ko se je začela profesionalna organizirana filmska proizvodnja. Fotografije, izbrane iz filmov sestavljajo »povsem subjektivno fotozgodovino, ki se pa ne odrekata nekaterim objektivnim ugotovitvam«. Eksplicitne fotografije so zapisali Silvan Furlan, Zdenko Vrdlovec (oblikovalca zamisli), Bojan Kavčič in Stojan Pelko, filmografija obdobja pa je delo Lilijane Nedič. (A. D.)

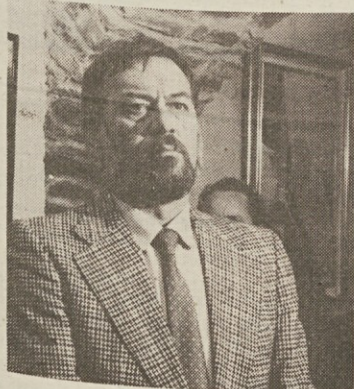
Ankaranska scena

Medtem ko gre »Revija novega (jugo)rocka« k svojememu koncu in medtem ko organizatorji že pripravljajo za avgust napovedano »Srečanje inovativne glasbe«, se dve od Obalnih skupin ogrevata za naskok na »sceno«. To sta **Bakala blues band** in **Ščip**.

V tem mesecu je namreč čas med dvema programskima sklopoma za njiju najprimernejši, tak pa je tudi čas za predstavitev tistega dela »primorskega rocka«, ki ga poznavalci bolj cenijo od ostalega. Koncert obeh bo jutri ob 21. uri pod isto platneno streho v Ankaranu kot vsi dosedaj.

A. R.

»Evropski« Pregarc



V številki 56/57 (zima-pomlad 1988) mednarodno naravnane revije za umetnost, literaturo in znanost **NE—europa** je izšlo tudi devet pesmi slovenskega pesnika **Aleksija Pregarca**. Luksemburška revija objavlja besedila v različnih evropskih jezikih in skuša na ta način utirati pot prastari zamisli, ki se ima uresničiti leta 1992. Pregarčeve pesmi so natisnjene v francoskem prevodu (nekaj naslovov: *Lassitude, Mon jardin, Le chaos—II*), uvaja pa jih strnjena in izčrpana opomba o pesnikovem življenju in delu.

Kronika uspelega gledališkega poletja na Tržaškem (2)
Dnevnik kaznovanega soproga Georgea Dandina

... Če spominček ti ni všeč,
vrzi ga v gorečo peč ...
Ko spominček bo gorel,
mene srček bo bolel...

Petek, 15. julija

Jutro ni bilo obetavno. Dvakrat se je ulil dež. Prepričan sem bil, da ne bo večerne predstave. Polagoma pa se je vreme izboljšalo. Zvečer je samo pihal veter. Kaj samo ... prav zeblo je ... pravi jesenski večer. Edina tolažba je bila trdno grajena hiša gostilne Pri lipi v Bazovici. Njej ne bo mogel veter do živega. Da ne bi zmrznili od mraza, je naš ravnatelj med predstavo naročil v kuhinji lonec toplega ruskega čaja z rumom. Zelo lepo od njega in povsem v skladu z ambientom, v katerem smo nastopali.

Torek, 19. julija

Vrt ljudskega doma v Trebčah je imeniten kraj za letne prireditve. Na večerni polno zasedeni gledališki predstavi je tudi nekaj igralcev iz Kopra. Za ogled predstave so odpovedali večerno vajo za odrsko realizacijo dramatisiranega Tomizzovega romana Boljše življenje, ki ga študirajo za jesensko sezono. Lepo od kolegov!

Četrtek, 21. julija

Na vrtu gostilne Grilanc v Saležu se je danes zbralo veliko število gledalcev. Povprečni račun mi pravi, da če bi vsak od prisotnih popil četrtinko

rujnega vinca, bi to že zneslo kakih 50, 60 litrov. Smeha in dobre volje je bilo na pretek, kakor tudi komarjev!

Petek, 22. julija

Domačija Terčonovih v Slivnem je v svoji naravni podobi idealna za komade, katerih dejanje se dogaja na kmetih. Od mogočnega portona do dvorišča, od hlevov do hiš, ki ograjujejo prostor je vse ena sama scenografska enota. Ob pričetku predstave je to okolje še bolj zaživel v luči gledaliških reflektorjev. Spremljanje občinstva je bilo vseskozi živo in spontano. Po predstavi so nas gostitelji presenetili z bogato pripravljeno zakusko. Veliko gledalcev je bilo med povabljeni in kaj kmalu je zadonela naša lepa slovenska pesem. Bila je že polnoč, ko so se nekateri odpravljali domov. Nepozaben večer za katerega se moramo zahvaliti gospe Jelki, Marici, Veri, Vidi in Anici ter gospodoma Cirilu in Vanku in še prav posebno stebri Terčonove kmetije, gospe Marjeti, kateri kljub njenim 90 letom želimo še veliko let zdravja.

Sobota, 23. julija

Tudi Bakčeva hiša je danes doživela svoj gledališki krst. Kot pri turških vpadih je tudi tokrat ob gostovanju gledališnikov bilo vse pokonci. Garderoba, rekvizitarna, vsak prostor je bil dobrodošel. Prva skrb naših tehni-

Nogomet: »poletna sezona« v polnem teku

Juventus odslovil Laudrupa

Juventus je včeraj presenetljivo in protu vsem pričakovanjem odslovil Danca Laudrupa. Laudrup, ki je igral tri sezone z dresom Juventusa, se trenutno pogaja za prestop ali k Barceloni ali k PSV Eindhovnu. Juventus je sinoči na prijateljski tekmi, seveda brez Laudrupa, premagal Alessandro s 7:1.

Domača ekipa Chaleroi je osvojila prvo mesto na turnirju, ki se odvijal v tem belgijskem mestu. V finalu je po enajstmetrovkah premagala Sampdoria s 4:3, potem ko so se regularni časi

zaključili neodločeno z 1:1. Na prvi tekmi Pescara Cup je Köln premagal Romo z 2:1 (1:0). Gol za Liedholmve varovance je dosegel Völler. Na prijateljski tekmi v Lignanu je drugoligaš Udinese premagal furlansko reprezentanco z 3:0. Vse tri zadetke je dal novi napik De Vitis. V Atenah pa je domači Panathinaikos premagal Fiorentino z 2:0 z dvema zadetkoma Saravakosa.

»Končno« smo doživeli tudi prvo zmago državnega prvaka Milana v »poletni sezoni«. In to celo v neposre-

dem televizijskem prenosu. Tekma je bila »prvoligaška«, saj je sinočni prvakov nasprotnik Atalanta letos prestopil v najvišjo ligo. Sacchijevi varovanci, ki so nastopili brez ležje poškodovanih Gullita in Van Bastena, so vendarle zaigrali kot znajo in z golom komaj sedemnajstletnega Capellinija z 1:0 premagali domačine. Milan je bil dosti boljši nasprotnik, med najboljšimi pa je bil novi napik Nizozemec Rijkaard.

Prvoligaško prvenstvo je še daleč, vendar pa se napovedujejo prve težave oz. komplikacije. Nogometni sindikat, ki ga vodi odv. Campana, je sklenil, da se tekme prvega kola začnejo s polurno zamudo iz protesta proti »nekorektnemu ravnanju društev, ki niso sklicala na predprvenstvene priprave svojih nogometašev z redno podpisano pogodbo«. Združenje italijanskih nogometašev je te storilo, ker je že »večkrat zamen, tudi preko zveznih organov, skušalo normalizirati stanje«.

Trapattonijev Inter je sinoči v Tarrantu odigral prijateljsko srečanje z domačo ekipo ter presenetljivo izgubil z 2:1. Edini zadetek za Milančane je dosegel novi tujec, Argentinec Diaz.

Na sliki: nogometaša Verone, Argentinec Claudio Caniggia (levo) in Pedro Troglio, so včeraj v Buenos Airesu veselo sprejeli njuni starši. Nova tujca Verone bosta skupaj s svojo ekipo odigrala prijateljsko tekmo proti domači postavi River Plate. (Foto AP)



Nogomet: jugoslovanski pokal Dinamo rešile 11-metrovke

Včeraj so odigrali tri zaostale tekme šestnajstine finala za jugoslovanski nogometni pokal. Tekme so namreč prelozili zaradi znanih zapletov v 1. ligi ter zaradi gostovanja Vardarja v tujini. Izidi so bili naslednji:

Sutjeska - Dinamo (Zagreb) 2:4 (po streljanju 11-metrov, v regularnem delu in po podaljških je bil rezultat 0:0); Dinamo (Vinkovci) - Čelik 1:0 (0:0); Rudar - Vardar 1:0 (0:0).

Jadranje: spet slabi pogoji v Belgiji

KOPER — V nadaljevanju svetovnega prvenstva v jadrnanju v razredu europa, ki poteka v Belgiji, so imeli udeleženci v včerajšnji tretji regati ponovno zelo slabe tekmovalne pogoje. Zmagal je Nizozemec Kads, ki je tudi v vodstvu po treh regatah. Pirančan Samo Potokar je bil najuspešnejši Jugoslovian na 26. mestu, Koprčan Branko Brčin pa 52. Po treh regatah je Brčin na 14., Potokar pa na 18. mestu.

Na Blatnem jezeru (Madžarska) pa poteka evropsko prvenstvo za razred optimist. Po treh regatah sta v konkurenci 115 optimistov najuspešnejša Koprčana Podunavac, ki je 22., ter Tunjič, ki je na 32. mestu, medtem ko je Zbogor iz Izole 50. Med dekleti (jadra jih 63) je Koprčanka Janja Orel trenutno 16., Vesna Dekleva iz Izole pa 23. (Kreft)

Kolesarstvo: na dirki po Belgiji

Prva etapa »turistična«

PHILIPPEVILLE (Belgija) — Prva etapa kolesarske dirke po Belgiji (Geel - Philippeville, 251 km) je bila bolj turističnega značaja, saj se tekmovalci res niso naprezali. Velja omeniti le pobeg Luksemburžana Haelemeerscha, ki si je nabral tudi 6 minut naskoka, vendar ga je glavnina dohitela. Odločilen je bil tako zadnji kilometer, ko sta srečo spokusila Van Lancker in Patry, za katerima se je pognal še Fondriest. Zmagal je Van Lancker, ki je tudi prevzel vodstvo na skupni lestvici, ki je naslednja:

1. Van Lancker (Bel.) 6.54'05"; 2. Maassen (Niz.) po 14"; 3. De Wilde (Bel.) 17"; 4. Van Itterbeek (Bel.) 23"; 5. Fondriest (It.) 26"; 6. Peiper (Avstral.) 26"; 7. Emonds (Bel.) 34"; 8. Sergeant (Bel.) 34"; 9. Golz (ZRN) 37"; 10. Nulens (Bel.) 40".

Kolesarstvo: dvojna zmaga Elliotta

YORK — Anglež Malcolm Elliott je na kolesarski dirki po Veliki Britaniji zabeležil dvojni uspeh, saj se je uveljavil tako na prologu kot v 1. etapi, na kateri je v sprintu premagal vrsto favoritov (Kelly, Rioche, Yates, Millar, Pensec). Skupni vrstni red je sedaj naslednji:

1. Elliott (VB) 5.41'19"; 2. McLoughlin (VB) po 26"; 3. Yates (VB) 27"; 4. Roche (Ir.) 31".

Atletika: v Grossetu

Mennea skromen Elita v Sestrieru

GROSSETO — Pietro Mennea se je ponovno vrnil na mednarodno sceno, in sicer na atletskem mitingu v Grossetu, kjer pa je v teku na 200 m zabeležil skromen čas 21'59 (zmagal je Američan Butler v 21'02, drugi je bil Alžirec Selmi v 21'53). Mennea, ki ima 36 let, je državni dres zadnjič oblekel na olimpijskih igrah 1. 1984 v Los Angelesu, sedaj pa se spet hoče vrniti v državno vrsto.

Dokaj drugačne rezultate pa lahko pričakujemo z mitinga, ki bo drevi v Sestrieru, v novem centru na več kot 2.000 m nadmorske višine. Nastopila bo namreč vrsta vrhunskih tekmovalcev, od Bena Johnsa, ki bo startal na 100 m, do Carla Lewisa, ki se bo pomeril na 200 m (za medsebojni obračun pred olimpijski igrami baje trejata kar pol milijona dolarjev, ki naj bi si jih razdelila glede na doseženi rezultat). V Sestrieru bodo nadalje Smith (200 m), Everett in Steve Lewis (400 m), Sjöberg (višina), Myricks (daljina), Ashfordova in Gohrova (100 m), Gladishova (200 m), Müllerjeva (400), itd.

Uspel izlet SPDT na Monte Cavallo

Nedeljski izlet SPDT na Monte Cavallo z osebnimi avtomobili je vsestransko zelo uspel. Temu je pripomoglo idealno sončno vreme, pa tudi primerno število udeležencev. Planinci so se navsezgodaj podali do prelaza Mokrinje, kjer so začeli svojo pešpot. Večina se je podala na vrh po dolini Winkler in po zavarovani poti Contin, nekateri pa po lažji plezalni smeri Schiavi. Na vrhu so bili že v dopoldanskih urah, spustili pa so se po severozahodni strani proti bivaku Lomosti v Nasfeld, kjer je bil praznik prijateljstva, katerega se je udeležilo mnogo ljudi iz Avstrije in Italije. Ta dan je bila namreč meja odprta. Skupno je bilo kakih pet ur hoje, planinci pa so bili z izletom zadovoljni. Izlet je vodil Angelo Kermec.

Izlet SPDT na Dachstein

SPDT prireja za veliki šmaren v dneh 13., 14. in 15. t. m. tridnevni izlet

skozi olimpijsko stoletje

Zmaga neznane Grka

Prvih iger v Atenah se je udeležilo samo 13 držav, kar dokazuje najnižjo stopnjo organiziranosti v športu, vendar tudi objektivne težave s prometnimi sredstvi. Zbralo se je 285 športnikov iz Francije, Anglije, Nemčije, ZDA, Avstralije, Avstrije, Bolgarije, Danske, Madžarske, Švedske, Švice, Čila in seveda Grčije. Samo domačinov je bilo 180 in z izjemo ZDA so bila ostala predstavništva prej skupine »romarjev«, ki so prišle v Atene največ na lastno pest. Skoraj nerazumljivo je naprimer predstavništvo Čila.

Igre so se začele 6. aprila 1896. Nekaj rezultatov z atletskih tekmovalcev: zmagovalcev v teku na 100 m Burke je dosegel čas 12 sekund, ki pa ni bil reprezentativen, ker je svetovni rekord že tedaj znašal 10'8. V plavanju je na 100 m prosto (seveda v morju) Madžar Hajos dosegel čas 1'22".

Kljub neposredni bližini, v Atenah ni bilo Italije, čeprav je na lastno pest v Grčijo odpotoval Milančan Carlo Airolidi, ki je bil doma zelo znan tekač na dolge proge. Balkan je prepotoval največ peš preko današnje Jugoslavije in Albanije. Prijavil se je za tek iz Maratona do Aten, nekdo pa je iztaknil, da je Airolidi za neko zmago v Italiji prejel nagrado v znesku 2 lir in da je zato poklicni tekač. Airolidju so udeležbo prepričali.

Na najbolj klasični progi, po sledovih vojaka Filipidesa, ki je Atencem prinasel vest o zmagi nad Perziji, se je za olimpijsko zmago potegovalo 17 tekačev. Za favorita sta veljala Avstralec Flack, zmagovalcev v tekih na 800 in 1500 m (kje je bila tedaj specializacija) in Francoz Lemarsiaux.

Zapisi pravijo, da je bil Francoz v vodstvu po treh četrtinah teka. Prebivalci vasi so ga navdušeno sprejemali in mu skušali nadeti vence cvetja. Lemarsiaux svojega napora ni zaključil in v vodstvu se je znašel Flack, ki je že videl pred seboj predmestje Aten. Kurirji na konjih so tedaj najavili močan finiš grškega pastirja Spiridona Louisa, ki je ob nepopisnem navdušenju gledalcev ob progi in na stadionu tudi zmagal v času 2.58'50". Seveda je vprašljivo, če je na koncu vse potekalo v skladu s pravili. Za zgodovino iger je vsekakor važnejše, da je zmagal neznani grški pastir kot pa treniran tekač.

Morda ni odveč omeniti, da današnja maratonska razdalja 42,195 km ni v zvezi z razdaljo od Maratona do olimpijskega stadiona v Atenah. Razdalja je dobila današnjo številčno vrednost na podlagi kasnejših dejstev. V Atenah so tedaj tekli kakih 39 km.

Začetek olimpijskih iger je bil vsekar vzpodbuden. Tedanja elita družbe (plemstvo in gospodarstveniki) je videla v olimpijskih tekmovaljih možnost uveljavitve. Že dve leti pred atenskimi igrami so sklenili, da bo druga izvedba v Parizu, delno pod pritiskom samega de Coubertina, kateremu je šlo za domačo



Uradni plakat drugih OI v Parizu

uveljavitev, brez dvoma pa tudi iz gospodarskih razlogov. Leta 1900 je bila namreč v Parizu svetovna razstava in računali so, da bodo igre v njenem okviru uživale veliko reklamo.

Izkazalo se je, da so bili olimpijci preveč zaupljivi do gospodarskih krogov. Postopoma so splahnele obljube o novih športnih objektih in pred predvidenim začetkom so bili prireditelji v večjih težavah kot organizatorji športnih dnevov domačih spominov.

Atletska tekmovalja so izvedli delno na hipodromu in delno v mestnem parku, plavalna in veslaška v kopališčih na Seni. Igre so trajale več mesecev in so se dejansko utopile v morju za oči gledalcev bolj vabljivih predstav svetovne razstave.

Predstavništvo ZDA je bilo najbolj opazno v atletiki. Po kakovosti in tudi po zunanosti. Raznovrstnim oblačilom Evropejcev, ki so se vedno tekmovali ob skoraj zasebni organizaciji, so Američani pokazali enotne drese z državnim grbom, kar je še povečalo njihov sloves. 100 m je zmagovalec Tewksbury pretekel v 10'8, 110 m čez ovire pa Kraenzlein v 15'4.

Med vaterpolsko tekmo Francija - Anglija je prišlo do splošnega pretepa, ker sta obe ekipi skušali uveljaviti svoje tolmačenje pravilnika. Brez moči pa je bil tudi sodnik, ki je bil Nemec in je imel spet svoje poglede. Francozi so se pretepili tudi na rugbyjski tekmi proti Nemčiji. Ob tej priložnosti je posegla policija, ki je morala miriti tako igralce kot tudi gledalce.

Olimpijskega v Parizu res ni bilo ničesar in idealisti so spoznali, da bo moralo še šibko gibanje začeti vse znova.

BRUNO KRIZMAN

Plavanje: državno prvenstvo v Milanu

Že prvi dan dva rekorda

MILAN — Že prvi dan italijanskega državnega prvenstva v plavanju sta padla državna rekorda. Manuela Dalla Valle je postavila novo znamko na 200 m prsno s časom 2'31'01 ter izboljšala svojo prejšnjo, ki je znašala 2'31'75. Dalla Vallejeva je že vrsto let eden izmed stebrov italijanskega plavanja, saj ima za sabo že skupno kakih dvajset državnih rekordov.

Ekipa Leonessa Brescia v sestavi Gleria, Lamberti, Michelotti in Rampazzo pa je izboljšala rekord v štafeti 4x200 m prosto s časom 7'23'28. Prejšnji rekord pa je imela državna reprezentanca (Revelli, Franceschi, Guarducci in Rampazzo), ki ga je postavila na evropskem prvenstvu v Rimu 23. avgusta 1983.

Takoj je treba poudariti, da je bil ta prvi dan prvenstva na splošno brez pozitivnih presenečenj, če izvezamemo

res dober čas Dalla Vallejeve. Na isti razdalji kot nova rekorderka se je izkazala še Annalisa Nisiro, ki je z 2'32'47 postavila nov rekord pri kadeatih ter dosegla normo za uvrstitev na olimpiado. Drugega bistvenega ni bilo ničesar: ne rekordov ne norm, ki bi zagotavljale Seul.

Omenili bi še »običajno« Persijevo, ki je premočno osvojila tekmo na 50 m prosto ter pomenljive žvižge, ki so spremljali bivšega evropskega prvaka Franceschija, ki je na tekmi na 50 m prosto verjetno skočil prej v vodo ter tako prehitel Guspertija, ki pa je dosegel nov mladinski rekord.

Na sliki: Manuela Della Valle v zanosu objema drugouvrščene Annalise Nisiro, potem ko je postavila nov državni rekord na 200 m prsno. (Foto AP)



Uradni plakat prvih OI v Atenah

naše planine in ljudje - naše planine in ljudje

obvestila

ZŠSDI obvešča, da bo urad zaprt v soboto, 13. in 20. avgusta, ter samo popoldne v četrtek, 11. in 18. avgusta.

ŠD PRIMORJE obvešča nogometaše vseh kategorij, da začnejo s treningi v sredo, 17. avgusta, ob 17. uri na nogometnem igrišču na Proseku.

SPDT obvešča, da je na razpolago še nekaj prostih mest za »dolgi pohod« SPDT, ki bo od 20. do 27. t. m. v okolici Monvissa. Informacije in vpisovanje pri Ervinu Gombaču (tel. 754742) in na sedežu SPDT (Ul. sv. Frančiška 20, 2. nadst., tel. 767304).

ŠD SOKOL obvešča, da bo prvi odbojarski trening za letnike 1972 in mlajše na igrišču Sokola 18. t. m. ob 19.30.

na Dachstein. Izlet je z osebnimi avtomobili, vodi pa ga Lojze Abram, pri katerem lahko dobite tudi vse informacije (tel. 415534). V bistvu gre za ponovitev lanskega izleta na to 2996 m visoko goro na Salzburškem, ko planinci niso dosegli vrha zaradi slabega vremena. Izlet bo tokrat potekal z druge strani in sicer mimo Adamek Hütte. Izlet je le za izkušene in opremljene planince (nujni so cepin in dereze).

Jutri planinci SPDT na Tatre

Skupina planincev SPDT se jutri pod vodstvom odbornika Maria Miliča podaja na nekajdnevni obisk Visokih Tater. Naši planinci se pridružujejo članom Obalnega PD iz Kopa, s katerimi se že vrsto let podajajo na te dolge pohode. Zbirališče tržaških planincev je ob 20. uri v Divači pri restavraciji Risnjak, kjer se bodo pridružili »skoraj« pobratenim Koprčanom.

Vsi tisti, ki bi radi plačali redno članarino SPDT, lahko to storijo v Tržaški knjigarni (Ul. sv. Frančiška 20).

Atletika: Claudia Coslovich skriva velik potencial

Ob talentu treba tudi veliko truda

Šestnajstletna Claudia Coslovich je najboljša atletinja AD Bor Infordata. Sodeč po potencialu in po še povsem neizkoriščenih možnostih, ki so v njenem primeru velike, je po našem mnenju najboljša atletinja, kar jih je slovenska atletika doslej imela. Zanekrat gre le za potencial, ki se bo pač moral dokazovati z resnim in načrtnim delom. Pod okriljem prof. Toplaka se za načrtno delo ni bati, kar pa se resnosti tiče, je zadnje čase pristop k delu pri Claudii veliko obetavnejši kot je bil v preteklosti. Dosedanje rezultate je dosegla skoraj izključno s svojim talentom, ki mu bo potrebno zato, da bi dokazala, kaj zmore, dodati še delo, v kar je zdaj tudi sama prepričana. Claudia je v svoji disciplini, metu kopja, letos najboljša mlajša mladinka v državi in ima od ženskega dela društva edina normo za nastop na državnem prvenstvu jeseni. Z njo smo imeli krajši razgovor, na zastavljena vprašanja pa nam je rade volje odgovorila.



vsa vrata odprta. Rezultat 36,40 m v metu kopja, ki je sicer letos najboljši v državi, je nekoliko pod željami, čeprav zaradi vsega povedanega z njim moram pač biti zadovoljna. Dokler ti trenerji ne dokažejo, kaj bi se še dalo doseči z resnejšim delom, se tega preprosto ne zavedaš. Tudi taka šola nekaj koristi, vsaj meni je. Zdaj je volje za trening veliko več.

Kako se pripravljate za drugi del sezone in kakšni so tvoji cilji?

»Po končanem prvem delu sezone sem treninge neprekinjeno nadaljevala.

la. Namen julijskih in avgustovskih treningov je izboljševati tehniko meta kopja, odpraviti nekatere napake in utrditi gibalne vzorce še pred krajšimi pripravami za drugi del sezone. Na društvene priprave v Maribor ne grem, ker bom prav v tem času s starši na štirinajstevnih počitnicah na morju. V tem času pa na atletiko ne bom pozabila in bom po posebnem programu trenirala. Moji cilji za drugi del sezone so na kratko naslednji: želim biti prva metalka kopja svoje kategorije v pokrajini z metom čez 40 metrov, postati želim deželna prvakinja kategorije in na državnem prvenstvu želim izboljšati mesto, ki ga je na lanskem osvojila predstavnica našega društva (bila je peta). Že v tem trenutku mi leti kopje bistveno dlje kot v prvem delu sezone, zato sem prepričana, da bom cilje dosegla.

In perspektive za bližnjo prihodnost?

»Če bom cilje za letošnjo sezono dosegla, mi bo seveda jasno, da bo za boljše rezultate potrebno tudi več trenirati. Koliko bo povečan obseg treninga vplival na rezultate, tega ne vem, vem pa, da pri 40 metrih pač ne mislim ostati! V društvu imam v tem pogledu vsi podporo in se nad pogoji ne morem pritoževati.« (I. Pertot)

Po hudi krizi pri ŠZ Mladost iz Doberdoba

Glavni cilj pomladitev ekipe



Nordio Gergolet

O večjih težavah, ki so pestile ŠZ Mladost iz Doberdoba v tem poletnem

obdobju, smo že obširno poročali. Društvo je zajela organizacijska kriza, tako da ni bil nihče, kljub velikemu zanimanju, ki ga zbujata nogomet v Doberdobi in okolici, pripravljen aktivno slediti članski ekipi, ki nastopa v tretji amaterski ligi. Brezbriznost do domačega društva bi bila skoraj privreda do hude odločitve, da letos ne vpišejo članske vrste v prvenstvo. Stvari so se stvari le srečno iztekle, predvsem po zaslugi nekaterih odborov, Mladost pa bo še naprej igrala v tretji kategoriji.

Če izvajamo zgornje težave, je ocena lanske nogometne dejavnosti doberdobskega društva lahko zelo pozitivna. Članska vrsta se je prav do zadnjega borila za prestop v višjo kategorijo, upanja pa so se razblinila šele v dodatnem srečanju, ko so Peršoljevi varovanci potegnili krajši konec s Fossalonom. Tudi mladinska dejavnost je bila dokaj uspešna in prav mladinskim vrstam posvečajo v Doberdobi veliko pozornost, kot nam je potrdil sam predsednik Mladosti, Nordio Gergolet.

»Delo na mladinskem sektorju je prav gotovo edina garancija, ki ti zagotovi določeno kontinuiteto v delovanju. Naše društvo je zato vedno skušalo vključevati mlajše igralce v člansko ekipo, kar bomo seveda delali tudi v naslednji sezoni. Naš prvotni cilj je pomladitev ekipe, s tem se seveda strinja tudi trener Uranič, ki bo ekipo vodil namesto lanskega "krmarja" Peršolje. Prepričan sem, da se bodo pod njegovo taktiko - Uranič je že pred leti vodil člansko enajsterico - vsi igralci lahko izkazali, seveda pod pogojem, da bodo resno pristopili k delu.«

Poleg vključitve nekaterih mlajših igralcev je prišlo še do kakšnih drugih sprememb v igralškem kadru?

»V načrtu imamo nakup nekaterih dobrih nogometašev, ki bi bistveno okrepili naše vrste. Tu mislim na Kobala, ki je lani igral pri Itali v Gradišču, pa na Regolina, ki je bil steber Fossalona. Možno je tudi, da bodo ekipo zapustili nekateri naši boljši nogometaši, saj jih snubijo razna moštva, ki nastopajo tudi v višjih ligah. Med temi je tudi štandreska Juventina, ki se zanima za našega srednjega napadalca. Trenutno pa se z Juventino nismo še o ničemer domenili.«

Priprave bo Mladost pričela 21. avgusta. Do takrat so možne še nekatere spremembe, najbolj važno pa je to, da so odborniki le prebrodili hujšo krizo, ki bi zadala težak udarec nogometni dejavnosti na tem kraškem predelu. Res škoda, da med tolikimi navijači, ki redno sledijo prvenstvenim nastopom ekipe, se le s težavo najde skupinico ljudi, ki jim je obstoj društva tako pri srcu, da so pripravljeni zanj žrtvovati tudi del svojega prostega časa. (MAL)

Šport na Primorskem

Trebižanovi zlato, Bonči bron

Na državnem kolesarskem prvenstvu v cestni vožnji, ki je bilo v Sarajevu, je primorski kolesarski šport dosegel novo lepo uveljavitev. Kolesarka kobariške Soče Dunja Trebižan je osvojila naslov državne prvakinje med članicami, Valter Bonča iz idrijske Sloge pa je bil tretji pri članih. Tudi ekipni izkupiček je imeniten: Soča je bila druga med ekipami članic, Sloge pa 4. v moški konkurenci.

Poleg primorskih jadralcev, ki dosega uspehe na mednarodnih regatah, se med najboljše uvrščajo tudi solkanjski kajakaši in kanuisti. Kanuist Grobiša je v paru z Ljubljancem Masleto osvojil skupno 3. mesto in bronasto kolajno v tekmovanju za evropski pokal v spustu. Slalomisti so začeli z evropskim pokalom na Irskem, kjer je bil z 8. mestom najuspešnejši kajakaš Štrukelj.

Vaterpolisti Kopra so dosegli pomembno zmago v gosteh: s 6:5 so odpravili Biograd in so zdaj z 9 točkami na 6. mestu prvenstvene lestvice druge zvezne lige (med 10 moštv).

Nogometna igrišča so vse bolj živahna, vsi se namreč vneto pripravljajo na začetek ligaških tekmovalj. Koper je v trening tekmi premagal reški Orient s 4:0, ekipi Vozila in Izola pa sta igrali neodločeno. Začelo se je tudi tekmovanje za pokal nogometne zveze Slovenije. (DK)

novi v zamejski telesni kulturi

Pogledi, popis dejavnosti in društev

ALDO RUPEL

32.

Takrat smo namreč ocenili, da bi se z organizirano skupino otrok utegnili razviti kaj oprijemljivega v novih prostorih, ki so bili v gradnji na Bukovju: govor je bil o namiznem tenisu, o razvoju ritmične telovadbe. Ni vžgalo predvsem zaradi težavnosti zbiranja zadovoljivega števila otrok iz razpršenih zaselkov števerjanske občine. Ta vrsta težave se torej ni prav nič spremenila v Brdih in so pogoji prevoza težavni kljub izboljšani motorizaciji.

Z odbojko so pri Našem praporu znova začeli tekmovati leta 1982 v 1. diviziji; potem so prestopili v D lgo. Leta 1986 pa je prišlo do tesnega sodelovanja z Valom.

Naš prapor je začel sezono 1987/88 kar s štirimi odbojškimi prvenstvi: z mladimi izpod 14 let starosti, z moštvo izpod 18 let starosti, z moštvom D lige ter z eno skupino v 1. diviziji. Lokostrelci pa nastopajo na vseh tekmovanjih, ki jih prireja pristojna zveza, tudi na vsedrjavni ravni; sicer pa sem o lokostrelstvu že pisal v nekem drugem poglavju.

DOBERDOB

Preden vam opišem novosti razmer v društvih, ki imajo svoj sedež v mestnem središču, naj omenim novosti v dru-

tvu, ki ima svoj uradni sedež na Goriškem, je pa deželnega značaja. Društvo slovenskih lovcev Furlanije-Juljske kraji-ne Dobrdob so ustanovili leta 1976 in je takrat šlo trinindeset članov. V začetku tega desetletja je število članstva naraslo na stosedemdeset enot. Društvo je tudi vsebinsko bogatilo in izpopolnjevalo. Priredilo je izobraževalne tečaje za svoje člane za vačanje lovske in ekološke kulture, navezalo je stike z zeleno bratovščino s Koroške in iz Slovenije, udeleževalo se je strelskih tekmovanj. Najznačilnejša pa se mi zdita dva dogodka: društvo si je izdelalo svoj prapor in ga slavnostno razvilo, kar predstavlja na žalost redkost med našimi društvimi in ne samo športnimi. Na žalost pravim zaradi tega, ker so prapori predstavniki in arhivsko zelo važni s stališča dokazovanja kakovostne prisotnosti delovanja slovenskih ustanov in društev. Druga važna postavka v



Grb društva slovenskih lovcev FJK »Doberdob«

okviru lovskega društva je ustanovitev pevskega zbora, njegova časna kriza ob začetku osemdesetih let in pomnožna oživetev pred štirimi leti. Na ta način naši lovci pokrivajo dejavnosti, ki gredo od glasbenega poustvarjanja preko izobraževanja do telesne dejavnosti v obliki pohodov, izletov, vzponov, poznavanja bližnje okolice ter urejenega lova.

Smemo trditi, da se je društvo v desetih letih vsestransko razvilo in je dokazalo pestro dejavnost. Začetno pionirsko delo je postajalo iz leta v leto kakovostnejše in raznolično ter je še vedno sad prostovoljnega dela, kot velja za člane upravnih odborov vseh naših športnih društev.

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO GORICA

Delovanje in zanimanje Slovenskega planinskega društva sta podobna Lovskemu društvu. Zato je zdaj na vrsti SPD iz Gorice. Povezuje ju ljubezen in spoznavanje narave in zahajanje vanjo, povezuje ju zanimanje za varstvo okolja; v stvarnih oblikah delovanja pa ju povezujejo izleti, pohodi, vzponi. V tem desetletju se je celo način stika z naravo poenotil. V mislih imam dejstvo, da se je izletništvo v velikih skupinah, ki je bilo značilno za planince, nekako porazgubilo, celo izginilo. Lovci sicer predstavljajo pravo skrajnost, ker večinoma hodijo sami, pri članih planinskega društva pa se je izoblikovala drugačnost v zadnjem desetletju, za katero je značilno, da odhajajo v hribe le po dva, trije skupaj. Redki so primeri, da uspe kakšno vabilo priklicati skupine preko deset ljudi na izlet v gore. Menim, da se ni znižalo število Goričanov, ki lazi v gore, toda težko je voditi statistiko ravno zaradi skoraj zasebnih pobud, ki niso zabeležene ne v društveni kroniki, niti na časopisu.



Dušan Jelinčič ZVEZDNATE NOČI Utrinki iz Karakoruma

Sanje

Zvečer pritisne peklenski mraz. Naj vem, da se je začelo zares. Vendar nihče od nas noče spati v šoturu. Le zveznemu oficirju smo postavili enega manjšega. Verjamemo, da se bodo spet, ko vsako noč, prikazale zvezde in nam dale malo topline.

Grem iz ograde, kjer smo se stiskali v štirih, ter razgrnem svoj armafleks na mrzlo kamenje. Kot da bi si želel svobode. Zlezem v toplo spalno vrečo, vendar od mraza še dolgo ne morem zaspati. Tudi duši me nekoliko, saj smo krepko preko štiri tisoč metrov. Kot v omotici zrem nad seboj. Vendar zvezd ni. Skrile so se za kopreno sivih prog, ki pritiskajo na ledenik. Kdo mi bo sedaj dal nežnost, kdo toplino, če pa ste še zvezde izginile?

Proti jutru v peklenskem mrazu, ki trdno priklepa moje telo, zaspi. In obiščejo me nežne in božajoče sanje. Prvič, odkar sem tu. Sanjal sem, da sem se ljubil z dekletom. Obraza se nisem spominjal ali pa mi ni bil znan, imela je le obrise lepote in ljubezni, bila je ljubezen sama. Ljubezen, ki me je obiskala, da bi mi bilo tu, na tem ošabnem ledeniku, na tem arogantnem mrazu, lepo. In vem, zakaj so me take sanje obiskale. Bilo je opozorilo, da lepota obstaja, tudi ko se v zunanjem svetu za trenutek zakrije, da je ljubezen vedno prisotna.

Zbudim se kot preroben. Mraz izgine, ledenik je posut s cvetjem. In se spominam na Kurtyko, Poljaka z otroškim izrazom in otroško dušo. Človek, ki ga občuduje ves svet. Človek, ki nori od stene do stene, od baze do druge baze, od sebe na vrh in od vrha spet k sebi. Človek za katerega me zanima, kako doživlja ljubezen, nežnost, lepoto. Stene, prostranstva, toda kaj mu ne manjka nežnost zalega dekleta? Nežnost osebe, ki mu pomeni lepoto in popolnost in s katero lahko deli najiskrenejši in najlepši kar ima v duši? In njegova duša je tako polna, da prekipava lepoto. Samo, da ne bo izlita v pesek!



Taka je bila baza predno smo postavili šotore

Naročnina: mesečna 13.000 lir - celoletna 156.000 lir, v SFRJ številka 500 - din, naročnina za zasebnike mesečno 6.000 - din, trimesečno 17.000 - din, letno 60.000 - din, upokoenci in študenti mesečno 4.500 - din, trimesečno 12.000 - din, letno 45.000 - din. Za organizacije in podjetja mesečno 7.000 - din, letno 75.000 - din.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593

ADIT 61000 Ljubljana

Kardeljeva 8/II, nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 60.000 lir. Finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 90.000 lir. Mali oglaš 700 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

11. avgusta 1988

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tix 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretta De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Marko Waltritsch

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Po zahtevi ČSSR po izročitvi Zločinca Mallotha izgnali iz Italije

BOCEN — Češkoslovaška ambasada je včeraj uradno vložila Italiji zahtevo po izročitvi vojnega zločinca Antona Mallotha, ki so ga aretirali prejšnji petek v Meranu. Malloth je bil v ČSSR po vojni obsojen na smrt zaradi zločinov v koncentracijskem taborišču v Terezinu v ČSSR.

Toda zahteve ČSSR v Italiji najbrž ne bodo niti obravnavali. Malloth so namreč včeraj izgnali v ZRN. Zjutraj so ga na njegovo zahtevo pregledali zdravniki v Bocnu, ki so sicer odkrili tumor na prostati, vendar pa se niso odločili za hospitalizacijo, kot je to zahteval bivši esesovski poveljnik.

Takoj po pregledu so Malloth odpeljali v Verono, od koder je že popoldne poletel v München. O izgonu iz italijanskega ozemlja sta bili obveščeni tako avstrijska kot zahodnonemška policija, vendar pa za zdaj še ni znano, če so ga policaji pričakali tudi na münchen-skem letališču. Če policije ob prihodu letala ni bilo, ima bivši nacist vso pravico, da si svobodno izbere bivališče. Z izgonom iz italijanskega ozemlja pa je primer Malloth končan tudi za italijanske sodne oblasti.

Tudi če Malloth ne bi izgnali, bi bilo malo možnosti, da Italija ugodno zahtevi ČSSR. Med državama ni bilateralnega sporazuma, zato bi se celotna zadeva izredno zavlekla.

Šokanten primer kanibalizma Na ladji pojedli pet sopotnikov

MANILA — Šok in groza je na Filipinih povzročilo priznanje 52 vietnamskih beguncev, da so 37-dnevno odisejajo po morju preživel tako da so pojedli pet sopotnikov. Najprej naj bi pojedli dva, ki sta umrla od lakote, kasneje pa so v obupnem boju za golo preživetje v morju utopili še tri begunce in jih nato pojedli.

Žrtve so vse mlade. Najstarejši je imel trideset let, ubito dekle jih je imelo dva in dvajset, v želodcih obupanih beguncev pa so končali tudi trije dečki med enajstim in trinajstim letom starosti.

Zgodba je zastrašujoča. Iz Vietnama je z barko odplulo 109 ljudi in med potjo jih je 58 umrlo zaradi lakote ali utopitve, ko so se iz obupa metali v morje, da bi priplavali do kake druge begunske ladje, ki ne bi bila tako obremenjena kot njihova. Lakota na ladji je bila iz dneva v dan hujša, zato niso dosti oklevali ob odločitvi, da pojedjo dva umrlo sopotnika. Toda s tem tragedije ni bilo konec. Zaradi neznosne lakote so utopili še tri sopotnike, katerih deli so nato končali v ladijskih loncih.

S tem primerom kanibalizma je ponovno izbruhnil na dan problem tako imenovanih "ladijskih ljudi", vietnamskih beguncev, ki živijo na ladji in iščejo pribežališče v drugih državah. To skupino so rešili filipinski ribiči že 28. junija v bližini otoka Bolinao. Prav Filipini so bili cilj Vietnamcev, saj so Filipini ena redkih držav, ki si aktivno prizadevajo za rešitev problema "ladijskih ljudi".

Hude povodnji v Sudanu



Zaradi nenavadnih povodnji je ostal brez strehe poldrugi milijon Sudancev, samo v glavnem mestu Kartumu pa je voda uničila nad 40 tisoč stanovanj (AP)

Svetovni uspeh zagrebških farmakologov

LJUBLJANA — Končno se lahko tudi v Jugoslaviji pohvalijo, da so ujeli košček repa svetovne farmakologije in farmacije. Zasluga gre predvsem raziskovalcem raziskovalnega inštituta zagrebške Plive, ki so pred dnevi registrirali prvi domači antibiotik, ki nosi komercialno ime Sumamed, sicer pa je to azitromicin.

»Raziskovalno delo je trajalo polnih 25 let in pri tem so mi pomagali še mag. Gabriela Gobreherl, mag. Gorjana Radobolja-Lazarevski in dr. Harinka Tamburašev,« je povedal "oče" prvega jugoslovanskega antibiotika prof. dr. Slobodan Djokić, ki je hkrati direktor raziskovalnega inštituta Plive. »V svetu na področju makroantibiotikov, kamor sodi eritromicin, ni v tej smeri nihče delal novih poskusov. Le pri nas smo vztrajali in uporabljali spoznanja domačih ter tujih laboratorijev in institutov. Tako smo tudi nekatere raziskave opravili na slovenskih inštitutih Jozef Stefan in Boris Kidrič. Od tujih multinacionalnih družb pa smo se povezali z ameriško farmacijsko družbo Pfizer, kateri smo prodali licenco

in jo zadovoljili za registracijo zdravila v ZDA, kot tudi za prodajo v zahodnih državah. Naš antibiotik so preizkušali tudi v Angliji, ZRN, Švici, Nizozemski, Belgiji, Norveški in na Japonskem ter na nekaterih jugoslovanskih klinikah.

Rezultati so bili zelo ugodni, tako da smo pred nedavnim antibiotik prvič registrirali, najprej seveda v Jugoslaviji. Do tega odkritja ne bi nikoli prišli, če bi se zaprli med štiri stene inštituta.

Sumamed se bo lahko uporabljal za zdravljenje zgornjih in spodnjih dihalnih poti in pljuč, vnetju sečnih poti in mehurja ter nekaterih kožnih obolenj. Seveda pa s tem niso izčrpane vse možnosti, saj raziskave potekajo še v smeri zdravljenja drugih bolezni. Trenutno se kažejo možnosti učinkovitega zdravljenja črevesnih obolenj. Moram dodati, da je zdravilo v tretji, zadnji fazi kliničnih raziskav in ko bodo znani še ti rezultati, ne bo nikakršnih težav več pri registraciji zdravila v tujini, zlasti v ZDA. Sumamed se uporablja kot antibiotik v kapsulah. V enem zavitku bo šest kapsul. To je dovolj, da ozdravimo

najhujša vnetja. Zdravilo se namreč raztaplja in širi v tkivu in ne v krvi, kjer napade bakterije, ki povzročajo vnetja.

Zdravilo naj bi se pojavilo v jugoslovanskih lekarnah konec tega leta, ker postopek od registracije do končne prodaje traja običajno tri do štiri mesece.

V Ljubljani so Sumamed v okviru registracijske preiskave testirali na nefrološki kliniki in kliniki za infekcijska in vročinska stanja pri UKC. Prof. dr. Jože Drinovec, ko je opravil testiranje je dejal: »Aztromicin ali Sumamed smo preizkusili pri zdravljenju bolezni sečil pri ženskah in moških. Rezultati so bili enaki ali boljši, kot z drugimi antibiotiki, najpomembnejše pa je, da je zdravljenje z azitromicinom zelo kratko. Ima namreč nekatere farmakokinetične lastnosti, da dobro prodira v tkivo. Pri dotedanjem zdravljenju smo uporabljali eritromicin, vendar je azitromicin veliko boljši, še zlasti, kar zadeva hitrost zdravljenja. Takoj ko bo v prodaji, ga bodo tudi pri nas začeli uporabljati.« (dn)

Nacisti napovedali atentat na SIP

BOCEN — Teroristična skupina Peter Sigmayr je s telefonskim pozivom napovedala, da bo v kratkem izvedla atentat. Poziv je prejel tajništvo predsedstva vlade, katerega načelnik je republikanec Rolando Boesso. V njem je izrazito italijanskim naglasom neznane dejale, da bo tarča novega terorističnega dejanja deželni sedež SIP v Bocnu.

Predstavniki Digosa jemljejo napoved resno, čeprav ne izključujejo možnosti, da gre za neokusno šalo, so odredili potrebne ukrepe in okrepljen nadzor.

Skupina Sigmayr se je nad SIP znesla že junija meseca, ko je postavila sicer lažno bombo v gredico v neposredni bližini vhoda v poslopje, kjer so poslovni uradi.

Zakon o prometni varnosti je sicer učinkovit, a še hudo pomanjkljiv



RIM — Omejitve hitrosti na italijanskih avtocestah, ki jih je minister za javna dela Ferri uvedel 24. julija, še vedno burijo duhove in delijo voznike v dve struji: v (jezne) ljubitelje hitrosti in (zadovoljne) zagovornike previdnosti. Ne manjka tudi številk in statistik, ki v glavnem pričajo o manjšem številu hudih oziroma smrtnih nesreč, nekateri pa zbirajo tudi podatke o številu ne ravno majhnih glob, ki jih morajo plačati kršitelji prometnega reda.

Inspektorat za promet pri ministrstvu za javna dela pa je od 24. julija nabavil nekaj ustrezno opremljenih vozil, ki brez prestanka krožijo po avtocestah in fotografirajo evidenčne tablice vseh, ki se za nove zakone o hitrostnih omejitvah ne zmenijo. Ob koncu tedna, ko je promet gostejši, seveda ne manjka grešnikov, sredi tedna pa, ko se prometni kaos umiri, so kršitelji kot bele muhe. Zanimivo je, da so tudi vozniki težkih vozil veliko previdnejši, čeprav se jih nove omejitve ne tičejo. Inspektorji trdijo, da se tudi ti vozniki bojijo cestne policije, ki je te dni toliko bolj pozorna in neusmiljena. Od 24. julija do 4. avgusta pa se je resnici na ljubo, znatno zmanjšalo število hudih prometnih nesreč. Na avtocestni mreži so jih našli 646 proti 850 v istem obdobju lani, ranjenih je bilo 316 oseb proti 396, smrtnih nesreč pa je bilo 15 proti lanskim 25. Že itak pomirjajoče številke pa postanejo še bolj zgovorne, če upoš-

tevamo podatek, da se je letos promet povečal za 7,8 odstotka kot v istem času lani.

Zanimiv pa je še en podatek, ki so ga zbrale ekipe ministrstva za javna dela. Največ nesreč povzroči nesposobnost prometnih zakonov, na drugem mestu je psihično stanje voznikov oziroma utrujenost, živčna napetost, voznika v vinjenem stanju in nenazadnje precepanje lastnih sposobnosti. Sledi slabo stanje vozila, na četrtem mestu pa je stanje italijanskih cest, ki bržčas niso ravno neoporečne. Ministrstvo za javna dela pa soglaša s prometno policijo, da bi bilo treba nesreče preprečevati tudi na drugi način. Predvsem bi bilo treba čimprej uvesti zakon o obveznih varnostnih pasovih, ki bi jih morali imeti vozniki dejansko privezane, tudi meritve alkohola stopnje v krvi bi morale postati običajna praksa, končno pa bi morale pristojne oblasti urediti cestne oznake tako da bi bile vsem razumljive in jasne. Zaenkrat pa ministrstvo za javna dela in prometna policija sestavljata seznam okoliščin, ki največkrat botrujejo prometnim nesrečam, na podlagi tega seznama pa bo ministrstvo v prihodnje ustrezno ukrepalo. Gre torej za neke vrste preventivo. Koristnost zakona o omejitvi hitrosti pa bodo pristojne službe preverile po 11. septembru, ko bo njegov čas potekel.

V angolskih vodah razsaja pošast ki je že razmesarila mnogo ljudi

LUANDA — V okolici angolskega glavnega mesta se je v morju pojavila skrivnostna »pošast«, ki je že napadla in ubila več kopalcev. Vest je močno odjeknila v javnosti, zadevo pa že proučujejo ihtiologi celega sveta.

Prva žrtev napada je bil kubanski podoficir, ki se je kopal v plitvih vodah zaliva Mussoula, ki stoji nasproti Luande. Pošast ga je napadla, ko je bil v vodi do pasu. Dan zatem je žival (?) napadla angolskega oficirja, ki je podlegel hudim poškodbam. Naslednja žrtev je bil 16-letni fant, ki je ribaril na enem od tolikih pomolov omenjenega zaliva. Nenadoma se je trn zataknil, fantek pa je skočil v vodo, da bi ga izpustil. Tedaj ga je pošast napadla, voda pa ni bila višja kot meter. Njegovega trupla niso našli, celotnemu dogodku pa je prisostvovalo okrog 10 oči-videv.

Poznavalci so sprva menili, da gre za ogromno barakudo. Zdravniki pa so kasneje povedali, da so rane čudne in da ne odgovarjajo ugrizom barakude ali pa morskih psov. Angolska javnost je sedaj zaskrbljena, zahteva pa čimhitrejšo razrešitev skrivnosti. Ribiči so organizirali prave ekspedicije, ki bi morale s pomočjo helikopterja in moderne tehnologije (poslužili so se sonarja) pojasniti, za kaj v resnici gre. Angolska televizija je med drugim vse posnela in kasneje predvajala, program pa je gledalo ogromno ljudi. V pobudi, ki se je zavlekla cel konec preteklega tedna, so ulovili mnogo morskih psov, med katerimi krvoločnega psa ljudožerca. Ribiči in razni izvedenci pa so mnenja, da »pošasti« niso ulovili. Tamkajšnje oblasti so medtem odredile prepoved kopanja na plažah v okolici Luande. Po njihovem gre za morskega

psa ljudožerca (dolgega okoli 4 metrov in težkega tonu), ki se je zaradi padca temperature oceanskih voda zatekel v zaliv, da bi odložil jajca. Taka razlaga pa ni najbolj prepričljiva, saj najstarejši prebivalci Luande in poklicni ribiči ne pomnijo, da bi morski pes ljudožer zašel v zaliv Mussoul. Morje namreč vanj priteka le po 3 metre širokem prelivu, ta krvoločna žival pa ima po mnenju ihtiologov »patološki strah« pred zaprtimi in plitvimi prostori. Vhod v zaliv pa ob oseki ni višji od metra, poleg tega očitvidi niso nikoli opazili, da bi se pred žrtvami pojavila »zloglasna« hrbtna plavut.

Za to neznanko se zanimajo vidni svetovni ihtiologi (tudi italijanski), ki so že zaprosili angolske oblasti dovoljenje za opravo raziskav v vodah Mussoula, tako da bi v kratkem lahko prišlo na dan, kdo je »tihi ubijalec«.